

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

Izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina lista:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

St. 52.

Maribor, dne 5. maja 1911.

Letnik III.

Brez poštenja in dostojnosti.

Ko je stopila S. K. Z. v sedanjo volilno kampa-nijo s parolo: ustvarimo enotnost in pošljimo na Du-naj složno slovensko državnozborsko delegacijo, ni sto-rila tega radi kake bojazni ali da bi hotela razoroži-ti nasprotnike. S. K. Z. je izdala geslo za složnost in enotnost zgolj radi želje, skrbeti plodonosno za dob-robit slovenskega ljudstva, in v prepričanju, da je ljudstvo sito razdora in prepira. Nasprotnikov se pa S. K. Z. ni nikdar bala in je vedno korajžno spreje-la vsiljeni boj. Ni navajena samo bojev naša, tako veselo se razcvetajoča politična organizacija, ampak tudi zmag.

Možato in samozavestno je stopila tudi zdaj v bojno areno. Kakor pa se ne plašimo nikakega na-sprotnika, tako nas navdaja s studom, ko vidimo, da je nasprotnik zahrbtn strahopetec, ki ne pozna po-štenja in dostojnosti. Križati meče s poštenim sovraž-nikom, ki ima odprt vezir, je nekaj vabljivega in sili človeka k živahnemu vdejstvom in delovanju, boj z nasprotnikom, ki gleda samo, kako bi koga ukanil in ga zajel iz zasede, je pa grd in se mora vsakemu gnusiti.

In žalibog imamo tudi mi sedaj opraviti z na-sprotnikom, ki je brez poštenja in brez dostojnosti. Kakor en mož je vstal ves Spodnji Štajer in se je po-stavil za slovensko delegacijo, ko je nastopila v Gradcu pot obstrukcije. Brez ozira na razne malen-kosti, se je razlegel po Spodnjem Štajerju klic: No-čemo biti hlapeci, ampak enakovredni deželani, ki i-mamo enake dolžnosti, a tudi enake pravice. Tudi slo-venski liberalci z dr. Kukovem na čelu so se odloč-no izjavili za obstrukcijo. V svojih glasilih so ponov-no pisali, da je samo ta pot mogoča, ker Nemci ne poznajo nobenega pardona in hočejo slovensko ljud-stvo narodno in gospodarsko uničiti. Na Dunaju sta sedela v Slovanski Uniji tudi Ploj in Roblek. Taktiko

Slovanske Unije ni nikdar določeval posameznik, am-pak sklepale so o njej posamezne skupine in odgovor-ne so za njo vse stranke v enaki meri. Sedaj pa sto-pajo liberalci v volilni boj in vlačijo v blato vse, kar jim je bilo svetega. Akoravno se niso razmere še nič spremenile, se vendar ne sramujejo, vdariti se same sebe po zobeh in izreči svoj anatema nad onim, kar so nedavno še sami proslavljali. Toda stvar gre še dalje. V svoji zlobnosti in računajoč z nerazsodnostjo volilcev, se hinavsko zgražajo nad politiko, ki je bila tudi politika njihovega Robleka in hočejo sedaj lju-dem natvezti, da je bila ta politika škodljiva. Tako ravnanje je tako nepošteno in grdo, da se mora zaga-biti vsakomur.

Ravno tako so pa naši nasprotniki brez vsake dostojnosti. Štajercijanstvo se je samo proklamiralo za predstražo nemštva na Spodnjem Štajerskem, in njegovo sredstvo, ubiti s šnopsom slovenskega kme-ta, je tako znano, da se ne splača, ponavljati. S tem štajercijanstvom pa se združujejo naši liberalci, ki hočejo veljati za narodnjake. V enem okraju postavijo v osebi Werdniga, pri katerem zboruje Südm., skup-nega kandidata, v drugem okraju pa priporoča bivši štajercijanski kandidat baron Moscon liberalnega kandidata Kukovca.

Pa bodisi! Tudi z ljudmi brez poštenja in do-stojnosti sprejememo neustrašeno boj. Poskrbeli bomo, da bo dne 13. junija dobila njihova nepoštenost za-služeno plačilo.

S. K. Z. in štajercijanci.

Sedanje priprave za državnozborske volitve že dajejo S. K. Z. smer, katero bo moral iti po volit-vah. Stranka je, že sedaj lahko rečemo, premagala liberalizem in ga strla. Pojavljajo se le še zadnji iz-rodki v Savinjski dolini in v Posavju. Te boče zlah-ka uničiti in pobiti ob tla za večno.

Slovenski liberalizem kaže drugo slabo posledico na Spodnjem Štajerskem. Štajercijanstvo povzdi-guje vedno bolj svojo glavo kvišku in zjeda jako

škodljivo na narodnem telesu spodnještajerskega ljud-stva. Dobro se še spominjamo, s kako navdušenostjo so šli slovenski naprednjaki ob strani štajercijancev v boj proti S. K. Z., ker ima ta načelno svoj krščan-ski program.

Slovenski naprednjaki so šli celo tako daleč v svoji zaslepljenosti, da so se bahali, češ, da bodo oni kot zavezniki štajercijancev pridobili pristase te stranke za svojo narodno stvar. Da so ravno nasprot-no dosegli, to kažejo dovolj dejstva. Radi njih popu-stljivosti in v marsikaterem oziru celo še njih opore je štajercijanstvo vedno bolj rastlo in doseglo višek na Spodnjem Štajerskem. S. K. Z. se ni zamogla po-vsod z vspehi boriti proti vsem strankam, kar je tudi umevno; stranka je mlada in mora zbirati še vedno več moči. Toda lahko rečemo, da je naš boj proti štajercijancem pač uspešen. Dosegli smo, da se je iztiralo njihovo glasilo „Štajerc“ iz marsikatero hi-še, in marsikatero vasi. Z glasilom bode padla tudi stranka, ki je sedaj le navidezno na višku, toda za-dali smo ji že zdavno rane, katere ne bodo zacelile. Kakor se zruši najponosnejše drevo, ki je ranjeno, tako bode tudi ta stranka od dne do dne bolj hiral-a vsled ji prizadetih ran.

Glasilo „Štajerca“ vzdržujejo le še nemškutar-ski trgovci in obrtniki in deloma tudi Südmarka. Pri prvih je merodajno gospodarsko vprašanje. Nem-škutarski trgovci dobro vedo, da pade s štajercijan-stvom tudi njihov zaslužek, oziroma njihovo blagostan-je med zavednim slovenskim ljudstvom. Le iz teh o-zirov se to trgovstvo tako krčevito drži štajercijan-stva in ga podpira, oziroma plačuje velike svote za njih glasilo.

Če globokeje preiščujemo to stranko nasproti slovenski stranki S. K. Z., moramo iz nasprotja v prvi vrsti posneti gospodarski boj med dvema naro-dom, oziroma gospodarski boj med slovenskim naro-dom in pa odpadništvom, katero se hoče bogatiti na stroške slovenskih deželanov. V narodnostnem oziru je pa to odpadništvo najnevarnejši pojav za obstoj slovenskega naroda.

Zato si že sedaj S. K. Z. stavlja v svoj delo-krog najvažnejše bodoče delo: „Boj štajercijanstvu na celi črti!“ Državnozborske volitve, pri katerih so bratci združeni, slovenski liberalci in štajercijanci, bodo zadele štajercijanstvo od naše stranke nove ra-ne. Po volitvah hočemo ta boj proti štajercijanstvu

in tam goreče pomolil za nesrečneža trikratni „Oče-naš.“

* * *

V vasi so si pripovedovali o smrti gospoda upravnika prav čudne stvari; nikdo si ni upal več okoli gradu, kadar se je stemnilo.

Pogreb se je vršil v sredo in kako? O tem pri-ča še danes župnijska matrika loške fare, kjer stoji na strani 97 zapisano na orumenelem papirju sledeče poročilo:

„To sredo po binkoštnih praznikih leta Gospo-dovega 1784 je umrl nagle smrti Barnabaš Kraeh-winkel, upravnik grofovski, star 53 let, in je bil po novem odloku cesarskem v tukajšnji fari pokopan prvi in poslednji. Odlok je postal namreč takoj to drugo leto zopet neveljaven, med tem pa nikdo tu-kaj ni umrl.“

* * *

Mimo Loke je šlo še mnogo let, in stari župnik je še vedno pastiroval tukaj. Jožefinski dekreti so se zopet izpremenili; prazniki deželnih patronov so ra-zen dveh še vedno bili zrušeni; toda dan sv. Proko-pa so praznovali, dokler je bil živ gospod župnik, na najslavnejši način.

In ko je prihajalo leto devetdeseto, se je veli starček, skoro že kakor dete, dan za dnevom smeh-ljal za voljnije in prijaznejše.

Čeških knjig na polici je postajalo vedno več in več; začelo je svitati po češki deželi in iz marsika-terega župnišča, kritega z deščicami, je prihajal glas poln navdušenja:

„Vstajajte, dragi rojaki, kajti blizu je dan vsta-jenja!“

Danes je češka književnost še na mnogo višji stopinji, kakor je bila v zlati dobi. In solza z lesketa v očesu, lica zarde same radosti, in roka se tres-a, kadar prebira te knjige, kadar ob tem pomisli, da se je vse to zgodilo kakor čudež.

PODLISTEK.

Loški župnik.

(Zgodovinska povest.)
(Konec.)

Potem pa se je svečenik obrnil z odločnimi ko-raki zapustil sobano ter jo krenil tja za vas; toda da-nes ni sedel pod stari ihnovec na priljubljeno klop. Šel je dalje in dalje, vedno hitreje, da bi ne moral več slišati razgrajajočih in vriskajočih plesalcev.

Vstavil se je še le globoko v lesu na razpotju, kjer so ga pozdravili divnolepi in mili glasovi gozd-nih pevcov, in kjer je stalo starodavno razpelo, ob-raščeno za mahom in napol polomljeno že.

Se le tukaj, sredi šumljajočih stoletnih dreves, na katerih so prepevale mile ptičice, si je odpočil ter obrisal s čela potne kaplje. Imel je glavo sklonjeno in podprto ob desnico, tako da niti ni zapazil, da se solnce že poslavlja in da prihaja že mesec izza dalj-nih gor —

Bilo je že pozno, ko se je vrnil v župnišče; po va-si je bilo popolnoma tiho, tudi v gostilni kakor v grobu, le na gradu so bila še razsvetljena mnogo-brojna okna . . .

Gospod župnik do jutra ni mogel zapreti oči. Kakšne misli da so rojile od včera in celo noč po njegovi glavi, je težko povedati; le toliko se zamore reči, da mu za vseh teh 60 in nekoliko let še nikoli ni prišla podobna misel.

Gospod upravnik je segel, kakor se je sam hva-lil, po najizdatnejšem sredstvu. Sicer bi bil dobrega župnika ne mogel razjeziti ali izpoditi —

Zgodaj v jutro je začnel po vasi zvonček, ko-jega glas probudi človeka iz najbolj trdnega spanja in ob katerega zvoku se pobožna usna nehote odpro in zašepetajo besede:

„Od nagle in nepričakovane smrti reši nas, o Gospod!“

Zvonili so z mrtvaškim zvonom.

„Gospod Bog bodi z nami! Ali veste, častiti gospod, komu?“

Cerkovnik je jedva mogel dihati.

„Kako bi mogel vedeti? Kolikor se spominjam, v celi fari nikdo ni bil nevarno bolan. Četrt leta ni-kamor ni bilo treba več iti na spoved!“

„Gospod upravnik — častiti gospod!“

„Gospod upravnik! — Včera je še plesal in ukazal godcem, da naj zaigrajo „tuš“, ko sem bil vstopil.“

„In danes, častiti gospod, na odru! — Med plesom je padel, morali so ga odnesti, takoj je polihnila godba. Šli so iskat zdravnika na tri strani; ali nič ni pomagalo; niso ga mogli več spraviti k zave-sti; cela vesela družba se je bila v tem hipu takoj razpršila.“

Gospod župnik je sklenil osupljen roke; včera j je želel z vso svojo dušo, da bi Bog poslal predrzne-žu nekako kazen v posvaritev; toda na ta način ni-koli. Ravno zjutraj, ko je presunljivi zvok mrtvaške-ga zvonca zaplul po jutranji tihoti, si je mislil:

„Kaj pomaga vse, da sem tukaj tako neumorno deloval, kolikokrat tja v pozno noč; še nekoliko ta-kih dni, kakor včera, še nekoliko takšnih vzgledov od zgoraj pokvari vse moje delo in uniči vse dobro sadje. In zdaj naenkrat ta novica, da je gospod u-pravnik na odru!“

„In da bode prvi v žaklju pokopan! Priprav-ljal je prvi takšen pogreb za vas, častiti gospod žu-pnik!“

„Kaj, zame?“

„Za vas, za vas, častiti! Nič drugega ne po-menja včerajšnji dan. Hotel vas je s tem razjeziti, da bi zboleli vsled tega in —“

„Odpusti mu Bog in bodi milostljiv njegovi du-ši!“ je dejal tiše gospod župnik ter odšel v cerkev

načrtovati na celi črti. Toda dokler ne izgine slov. liberalizem iz slovenskega ljudstva, ne bode zmaga nad stajerčijanci popolna. Se le ko bomo imeli le tega nasprotnika, ga bomo docela pomandrali in potem bode zaplapolala na Spodnjem Štajerskem pod okriljem S. K. Z. zmagoslavna zastava miru in sprave v prid in blagor slovenskega ljudstva, v narodni in gospodarski napredek Spodnjega Štajerja.

Novi brambni zakon.

V nekaj dnevih bo predložena ogrskemu parlamentu brambna reforma. Obsega, kakor je znano, pet zakonov, in sicer: Brambni zakon, zakon o nastavljanju podčastnikov, preskrbovalni zakon, kazensko-pravni red in zakon o konjskih naborih.

Iz gospodarskega in vojaškega stališča je novi brambni zakon najvažnejša predloga; obsega namreč skrajšanje službene dobe, zmanjšanje števila orožnih vaj, razširjenje ugodnosti z ozirom na izvrševanje brambne dolžnosti, odstrani razloček med deželno brambo in skupno armado. Celotna službena doba bo znašala po novem brambnem zakonu 12 let. Aktivna služba v stalni armadi bo znašala 2 leti; od skrajšanja službene dobe je pa izvzeto moštvo kavalerie, jahajoče artilerije in zavodov za rejo konjev.

Ugodnosti glede izvrševanja brambne dolžnosti bodo sedaj lahko uživali tudi taki rodbinski očetje, ki edini skrbijo za vzdrževanje rodbine, seveda samo v gotovih slučajih. Nadalje se bo dovolilo takim rekrutom, ki se pripravljajo na svoj prihodnji poklic, kakor dijakom, učencem umetniških akademij, obrtniškim učencem, odlog prezenčne službe.

Glede enolet. prostovoljstva, se je določilo, da morejo na to ugodnost reflektirati edino tisti, ki so najpozneje do 1. oktobra istega leta, v katerem gredo na nabor, dovršili kako srednjo šolo.

Odpade pa inteligentna izkušnja kot pogoj za enoletno prostovoljstvo. Prostovoljci bodo v celi armadi, izvzemši kavalerijo, jahajočo artilerijo in trajn. služili na državne stroške.

Južna železnica

Stremljenje, da bi avstrijsko južno železnico rešili iz njenih finančnih težkoč, spada nedvojbeno med največje finančne probleme. Za vresničenje tega namena se trudijo poklicani in nepoklicani krogi preko deset let.

Celotno podjetje južne železnice predstavlja v knjigah vrednost 2800 milijonov frankov. Vsa srednja Evropa je finančno udeležena na tem največjem zasebnem železniškem podjetju Avstro-Ogrske. Nad deset let stoji južna železnica pod kuratelo. V teh desetih letih pa se ni nič storilo za njeno asanacijo. Dogovor iz leta 1902—3 temelji na takozvanih popustih, ki pa tega imena ne zaslužijo, ker končno se ni odpisalo niti stotinke dolga.

V letih 1907 in 1909, ki sta bili za vse evropske železniške finance nad vse kritični, je bila južna železnica prepuščena sama sebi. Še le pred kratkim se je porodil veliko-potezni finančni načrt, ki je bil predložen javnosti v kritiko. Ta finančni načrt je bil ugodno vsprejet v visokih finančnih krogih avstrijskih, nemških in francoskih.

Na stotine preustrojnih načrtov, ki so romali skozi roke južne železnice, stopajo v ozadje napram

Le grob starega župnika-rodoljuba, iz kojega življenja sem podal to kratko črtico, je pozabljen, zarastel in pokojen, brez spomenika. In tudi njegovo ime je izginilo ljudem iz pameti . . .

Razumete, ljubeznjivi bralci, te besede?!

Črni kirasirji.

(Iz češčine.)

Po žetvi leta 1813 je prišel v vas N. polk „črnih kirasirjev.“ Brez okolščin so vdrli na posestva, se razdelili po škednjih, po dvoriščih in vrtovih, kjer je le bilo možno. Dobra polovica polka pa se je morala zadovoljiti s prenočiščem pod milim nebom.

„Črni kirasirji“ so bili izbrani možje, v jeklenih kirasih in s perjem na čeladah, pravi obri. Ljudje so se jih bali, ker so bili na slabem glasu in so puščali za seboj povsod slabe spomine.

„Črni kirasirji“ so ohranili verno pusto prav stare „soldateske“; v miru razbrzdani, v vojski pa vsak mož na svojem mestu.

„Hudiča! Kaj pa trepečeš, jazbec bojazljivi!“ je zakričal na dvorišču ne preveč prijateljski stražmojster ter spremljal svoje besede z glašno kletvico.

Kmet, ki so mu veljale te besede, je stal na pragu, mečkal v zadregi svojo kapo ter se tresel na celem telesu.

Stražmojster je skočil raz konja, dva častnika pa sta hitela v hišo.

„Želim dober dan, gospodje vojaki!“ je izpregovoril kmet in zobje so mu dregetali.

„Pusti pozdravljanje in nam daj, kar imaš. Od ranega jutra smo na nogah. Še nikoli nisi imel take gospode pri sebi kakor danes. Torej hitro; so že v sobi in koprnijo od žeje kakor mi.“

In res, častnika sta bila že v sobi; starejši je počival na klopi za hrastovo mizo, mlajši pa, mož izredno visoke postave, se je oziral po sobi. Njegovo

novemu projektu, čegar vodilna misel je: biti vsem interesentom pravičen.

Največje finančne moči kontinenta so sedaj z neverjetno enodušnostjo pripravljene delovati na rešitvi južno-železniškega problema.

Skozi petdeset let je bil finančni položaj južne železnice odvisen edino od pomoči Rotšilda. Da je sedaj Rotšild pripravljen, hoditi roko v roko s svojimi najmočnejšimi konkurenti, da so se solidarno strnile heterogene finančne sile, da je celo francoska vlada, ki je doslej ljubosumno čuvala svojo finančno prvenstvo, pripravljena skupno delovati za radikalno ozdravljenje južne železnice; to vse govori dovolj jasno za resnost položaja. Vsi udeleženci si dobro premislijo, kako dolgo bo še možno člašati asanacijo na račun življenjske moči južne železnice. Kdor ve za kak boljši asanacijski načrt, naj se le hitro požuri: podjetju grozi največja nevarnost.

Novi asanacijski način stremi biti pravičen vsem prizadetim, pričakuje od vseh interesentov žrtv, a celo tistim, ki bi pri likvidaciji stali v zadnji vrsti, ne jemlje vsega upanja.

V tem stremljenju po pravičnosti do vseh tiči že neko jamstvo za njega vspevanje. Nič ne bi bilo zagrešenejšega, nego če bi se nasprotja, ki temelje že v pravnih odnosih, postrila še bolj z enostranskimi protekcijami ali zapostavljanji. Vstvarjati kako skupino „razdedovanih“ bi bilo opasno, kajti to bi te ljudi utegnulo dovesti do herostratskih činov, ki bi oškodovali vse interesente.

Sicer je možno, da se bo južna železnica še kako leto držala nad vodo v kljub njenim 20 milijonom podbilance in vsakoletnim primanjkljajem. Vendar je položaj tak, da, če se asanacija v doglednem času ne posreči, pride južna železnica v konkurz.

Roblek in kuga.

Dne 29. novembra 1907 je Roblek v državnem zboru glasoval za nujnost predloga socialdemokratov, v katerem se zahteva odprtje mej proti Srbiji, Rusiji in Rumuniji, uvoz živine ter uvoz južnoamerikanskega in avstralskega mesa; tudi se v teh predlogih zahteva, da vlada napravi na mejah velike klavnice, kjer bi se naj klala okužena živina iz gori navedenih držav, ki živa ne sme v našo državo. To glasovanje je med kmeti na Spodnjem Štajerskem zbudilo veliko ogorčenje in nevoljo, tudi naši listi so pošteno prijeli „Narodno“ stranko radi tega glasovanja.

Zgodilo se je po Roblekovih volji, meje so se odprle in kuga je prišla v Avstrijo. Oškodovani so živinorejci za milijone. To je Roblekova zasluga. Ko je nastopila kuga, se Roblek ni brigal za to in ni storil nikakih korakov. Kaj tudi briga bogatega mešetarja nesreča in pomanjkanje ljudstva?

Politični pregled.

Deželnozborska nadomestna volitev v Ljubljani.

S. L. S. kandidira za deželnozborsko nadomestno volitev v Ljubljani, ki se vrši dne 16. t. m., pri-

temno, globoko oko se je naenkrat zaiskrilo; podal se je k peči, kjer je sedela na klopi Micika, najlepša deklica iz cele vasi ter si zakrivala s predpasnikom oči pred temi tujimi gospodi, katerih se je radi njih slabega glasu bala bolj kot strašil.

Častnik pa se je zabaval nad dekličino zadrego.

„Imaš lepo hčerko!“ je rekel, ko je stopil v sobo kmet s polnim vrčem in kmetica s skledo, na kateri se je rumenilo surovo maslo.

Kmet ni mogel spregovoriti niti besede.

„Bodi brez skrbi! Dokler smo mi tukaj, ji ne pade niti las z glave“, je rekel mladi častnik na pol češki in na pol poljski.

Kmet si je oddahnil globoko, častnik pa se je vsedel, toda jedel je malo in pil je tudi zoper svojo navažo izredno malo.

Zato pa je dišalo tem bolj njegovemu tovarišu, ko je imel do golega postrizeno glavo, male, živahne oči in razjedeno čelo.

Mlajši častnik je oprl glavo ob levo roko ter se zamislil. Njegovo zagorelo lice je dobilo prav čuden izraz.

Na dvorišču so razbijali vojaki brez prenehanja; proklinjali so celi svet, najbolj pa francoske garde. Kolikokrat so se že bili z njimi, nekateri gotovo že dvajsetkrat, a še jim ne dajo miru!

Toda predno bodo s temi gotovi, zarjave meči „črnih kirasirjev“ gotovo v nožnicah.

„Slišiš, kmet“, je spregovoril naenkrat v sobi častnik, „če se povrnem iz vojske, se ustavim pri tebi in te povprašam po roki tvoje hčerke. Razumeš!“

Kmet ni odgovoril, pogledal je samo nezaupljivo na častnika.

„Ne verjameš? — Jaz sem grof, nimam niti očeta niti matere, niti bratov niti sester, moje imetje je večje kakor vaše štiri vasi —“

Častnik je naglo utihnil; zdelo se mu je nedostojno, da je prišel v svojem govoru tako daleč. Nje-

marija deželne bolnice dr. Vinka Gregoriča.

Nemci kandidirajo odvetnika dr. Ferdinanda Eggerja.

Ogrski trgovinski minister

Hieronimi je dne 4. t. m. umrl v Budimpešti. Rojen je bil leta 1836 in po poklicu inženjer.

Člani kabineta so sklicali konferenco, kateri je prisostvoval tudi predsednik zbornice. Sklenilo se je, pokopati truplo Hieronyma na državne stroške. Pogreb se vrši v soboto.

Abrahamovicz o Poljskem klubu.

Bivši minister vitez plem. Abrahamovicz je poslal poljskemu narodnemu svetu pismo, v katerem razlaga svoje nazore o Poljskem klubu, kakor sledi:

„Ko so bile razprave z poljsko ljudsko stranko, oziroma z Stapinskim, radi vstopa v Poljski klub ustavljene, sem bil mnenja, da bi ta vstop na noben način ne omajal solidarnosti. Tudi sem nastopil proti premembam klubovih statutov, kakor je bilo predlagano. Žalibog je individualizem frakcij, ki se je bohotno razširil v Poljskem klubu in iz tega se porajajoča nezaupnost moje nazore popolnoma predrugačila. Zvršila se je desorganizacija v polnem pomenu besede. Volilna parola bi morala biti: restituiranje klubovih statutov od leta 1908.“

Vstaja v Albaniji.

Albanski osrednji odbor, ki je vstajo v Albaniji organiziral in raznetil, je z dne 1. aprila objavil poziv na javno mnenje Evrope, posebno pa na mladoturško vlado, v katerem so razločno orisane zahteve Albancev. V tem pozivu je stroga obsodba samopašne turške vlade. Izražena je pritožba, da se Albancem za več kot petstoletno zvesto vojaško službovanje na vse opravičene zahteve odgovarja z topovi in prelivanjem krvi.

Te opravičene in Albancem od raznih sultanov že zasigurane zahteve so:

1. Da se napravi iz Albanije samostojna pokrajina;
2. da vzdržuje vlada albanske šole;
3. da ostanejo albanski vojaki v mirovnem času med albanskimi mejami.

Na ta poziv se je pa Albancem odgovorilo s tem, da je ministerski svet sklenil, da se nad Albanijo proglasi obsedno stanje.

Iz Soluna se poroča, da je 500 Albancev in Črnogorcev brzojavno zvezo v okolici Kastratija razdrlo in napadlo turške čete. Tem je prišel na pomoč bataljon z artilerijo in nagnal Albance v beg. Turki so izgubili 22 mož. V istem času je bila razdrta brzojavna zveza med Tuzijem in Škadrom.

Maroko.

Iz Tangerja se poroča marokanskemu poslanku v Parizu, da je pustil sultan takoj po prihodu Bremondove Mehalle napasti od vseh strani vstaše, ki so doživeli pri tem velik poraz. Noč je napravila boju konec. Francozi so imeli v celoti 31 mrtvih in ravno toliko ranjenih.

Maghzen razpolaga sedaj z 7000 možmi.

Kitajsko.

Akoravno smatra kitajska vlada, da je upor v Kantonu zadušen, pa prihajajo brzojavne vesti s poročilom, da je položaj jako resen. Vsi kraji okoli

gov tovariš je dremal za staro, hrastovo mizo v svojem težkem orožju.

Kmetica se je tresla radi čudnih besed nenadnega gosta, od radosti ali pa je slutila nesrečo? — Tega sama ni vedela.

„Ne verjameš mi; imaš prav, da mi ne verjameš. Ne poznaš me, toda ženina svoje hčerke mora vendar oče poznati. Ali spoznaš me, kakor poznam tudi jaz tebe že davno in tvojo hčerko. Ni se zastonj ustavil pri vas naš polk.“

In grofu-častniku je zaigral okoli usten čuden smeh.

Kmetu se je zazdelo, da so ti „črni kirasirji“ hudiči iz pekla in da je ta častnik lucifer sam. Bog sam ve, zakaj mu je prišlo to na misel, zakaj je pri tem obledel, da je bil bolj bel kakor mrličeva srajca. In zakaj se mu je vzbudil v glavi spomin, o katerem je mislil, da je že davno pokopan v globočini preteklosti.

Micika si ni več zakrivala obraza s predpasnikom. Sedela je v žaru začasnih solnčnih žarkov, ki so prodrli v prostorno, zakajeno sobo.

Častnik je stopil štiri korake bližje ter uprl sedaj svoje temne oči na deklico, ki je hotela od strahu zakričati; toda krik ji je ostal v grlu ter se spremenil v jok, ker so prišli ogledi tako naglo, tako nenadoma in da oče ni spregovoril niti besede. Čudni oče! Stal je sredi sobe, kakor bi bil okamenel, kmetica pa se je smejala; ni slišala hčérinega joka, vrtele se ji je v glavi, saj boče imela hčerko grofico. Še čudnejša mati.

V sobi so ostali samo stari častnik ter kmet z grofom.

Na nebu so se spuščale zvezde druga za drugo, se zasvetile pred očmi in jedva so se razsvetile, že so se pogreznile v nezmerne globine.

Starejši častnik je počival na pol razorožen na mehkih kmečkih blazinah. Glasno smrčanje je svedočilo, da spi dobro.

Kantona kakor tudi kantonska predmestja so prenapolnjena z vstaši. Evropske države bodo vsled tega še pustile svoje vojne ladije pred Kantonom, ki bodo čakale na nadaljni razvoj upora.

Cesar na Ogrskem.

Cesar se je odpeljal dne 3. majnika, ob 3/3. uro popoldne, s posebnim vlakom v Budimpešto, kjer je dajal tri dni splošne in posebne audijence. Potem se poda cesar v Gödöllő ter se vrne dne 23. majnika na Dunaj, od koder odpotuje nato v Wallsee ter prisostvuje nato tudi birmanju Hedvige, hčerke nadvojvodinje Valerije. Cesar se vrne potem zopet na Dunaj.

Pomisleki Nemčije napram francoski akciji v Maroku.

V nemških političnih krogih se sodi, da razvoj maročanskega vprašanja ni brez vsake resnosti in položaj se smatra jako težkim. Prodiranju Francozov se tako dolgo ne bo delalo težko, dokler se bo delovanje francoskih čet omejevalo na obrambo Francozov v Fezu.

Nasprotno bo pa Nemčija odločno ugovarjala, ako se to pokazalo, da je francoska ekspedicija prekoračila značaj rešilne akcije. Nemška vlada bo daljše bivanje francoskih čet v Fezu smatrala kot prelom algesiraške pogodbe in bo iz tega izvajala posledice.

Grozeča vstaja v Koreji

Iz Vladivostoka javljajo brzojavke, da se razširja v Koreji vedno bolj nevarno protijaponski gibanje. Tega gibanja tudi vsa krutost, s katero nastopajo japonske oblasti proti upornikom, ne more zaježiti. Bati se je krvave vstaje.

Rusko-kitajska vojna

je po zatrdilih generala Bastianova popolnoma neizogibna. Nekemu poročevalcu nasproti se je general Bastianov izrazil, da je popolnoma gotovo, da Rusija v taki vojni zmaga, ker je Kitajska popolnoma nepripravljena.

Mirovna pogajanja v Mehiki

se krepko razvijajo. Vstaši so imenovali za svoje mirovne komisarje Francesca Gomeza, Francesca Madera in Joseja Juareza. Vstaši zahtevajo sodelovanje pri vladi in da imenuje vlada nekatere revolucionarje za provizorične gubernatorje v nekaterih gubernijah, dokler se redne volitve niso izvršile.

Rusija.

Državna дума se je zopet sestala in je pričela razpravljati zakonski načrt o zavarovanju delavcev proti neizgodi. Pričakovati je velikih debat.

Špansko.

„L' Intransigeant“ piše, da je izvedel iz absolutno zanesljivega vira, da je kralj Alfonz težko bolan. Zdravniki, ki se vsak dan posvetujejo, so ugotovili težko tuberkulozo, ki zahteva nujnih odredb. Zdravniki so baje svetovali kralju, da se poda na lečenje v Švico.

Volilno gibanje.

Kandidature S. L. S. na Kranjskem.

Za državnozborske volitve postavi S. L. S. na Kranjskem v vseh volilnih okrajih kandidate. O kandidaturi v I. volilnem okraju, v Ljubljani (mesto), se bo pozneje sklepalo.

„Ne taj! Ali me več ne poznaš?“ je zakričal grof kmetu v uho. „Hitro si pozabil na tisto noč, ne verjetno hitro.“

Kmet je zadrževal siloma sapo, da bi mu ne ušel niti eden vzdih, po katerem bi mogel častnik spoznati njegovo razburjenost.

„Tema je, kmet-sodnik, razsvetliva si, da se bo lje vidiva.“

„Gospod — bilo bi sumljivo.“

„Zakrijeva okno.“

„Nimava s čim.“

„Z mojim plaščem.“

„Gospod —“

„Truden sem, hitro, sodnik!“

„Saj imate mojo roko na pravico do mojega otroka“, je izbruhnil iz sebe kmet, ki je bil v vasi, o kateri govorimo, sodnik, kakor kadar narekuje mrlič s svojimi zlatihimi močmi poslednjo voljo.

„Ste slišali, gospod grof?“ je rekel sodnik, toda mirno, kakor bi mu v tem trenutku padel težek kamen raz srca.

Trobeta se je oglasila na vasi že v drugič, po grebenih za vasjo so zagoreli ognji in tupaťam so se stresla okna, kakor bi se zibala zemlja v svojih tesnih vasi.

V vasi je zasvetilo na stotine bakelj. V sodnikovi sobi je bilo svetlo kakor po dnevu, kmetov obraz je pa še bil blede kakor mrličeva srajca.

Stari častnik, polkovnik, je bil naenkrat na nogah in oblečen.

„Hudo — ritmojster!“

„Dosedaj ne! Naši se umikajo gotovo od Draždan. Körner je prišel najbrž prezgodaj.“

Ritmojster se ni izgovoril in v sobo je vdrl ordonančni častnik iz glavnega tabora. Priklonil se je ter izročil starejšemu častniku listino.

„Razsveti, bedak!“ je zakričal polkovnik in sreča za sodnika, da je vstopil v tem trenutku v so-

Dosedaj so postavljeni sledeči kandidati: za Ljubljano-okolico: dr. Ivan Susteršič; Radovljica-Tržič-Kranjska gora: Josip Pogačnik, posestnik; Kranj-Skofja Loka: Franc Demšar, posestnik; Brdo-Kamnik: dr. Janez Krek, profesor teologije; Logatec-Vrhnika-Idrija-Cirknica: Josip Gostinčar, posestnik; Postojna-Senožeče-Ilirska Bistrica-Vipava-Lož: dr. Ignacij Žitnik, kanonik; Litijska-Višnja gora-Radeče: Franc Povše, komercialni svetnik; Krško-Mokronog-Trebnje: Ivan Hladnik, župnik; Velike Lašče-Ribnica-Žužemborg: Franc Jaklič, nadučitelj; Metlika-Novo Mesto-Črnomelj: Evgen Jarc, profesor.

Kot kandidati so nastopili vsi dosedanji poslanci, samo mesto dr. Hočevarja, ki iz osebnih razlogov ne sprejme več kandidature, je postavljen župnik I. Hladnik.

Volilni imeniki so razpoloženi.

Volilni imenik je razpoložen do 15. majnika v Studencih (745 volilcev), Pobrežje (364), Razvanju (120), Sv. Lovrencu nad Mariborom (251) dnevno od 10.—12. ure popoldne in od 4.—6. ure v občinskih pisarnah omenjenih občin.

Somišljeniki, vpoglejte v imenike, ako ste vpisani. Kdor ni vpisan, tudi ne sme voliti, akoravno je volilec. Za to pa na delo!

Nemške krščansko-socialne kandidature na Spodnjem Štajerskem.

Za sedanje volitve stopijo tudi nemški krščansko-socialni na Spodnjem Štajerskem na plan. Prvi korak so storili s tem, da so v ptujsko-lipniškem okraju postavili samostojnega kandidata, namreč nekega Fürpassa.

Tudi v Mariboru bodo postavili samostojnega kandidata in poseben volilni odbor bo skrbel za to, da se ne bo nobeden krščansko-socialen glas oddal socialnemu demokratu.

Volilno gibanje v Istri.

Osrednji volilni odbor političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri kandidira za državni zbor: v I. in IV. volilnem okraju profesorja M. Mandiča, v II., III. in V. volilnem okraju dr. Matka Laginja, v VI. volilnem okraju profesorja Vekoslava Spinčiča.

Volilni boj na Krasu.

Na goriškem Krasu kandidira od strani liberalcev dr. Gregorin iz Trsta, ker se je bivši državnozborski poslanec A. Strekelj kandidaturi odpovedal. S. L. S. kandidira gospoda dr. Stepančiča. Volilni boj bo vroč.

Raznoterosti.

Ali ste že? Ali ste že pregledali imenike? Storite to kmalu in gotovo. Reklamirajte vse ven, ki ne spadajo v imenik. Samo še nekaj dni bodo imeniki razpoloženi.

Imenovanje. Adjunkt moške kaznilnice v Mariboru Rudolf Sertič je imenovan za nadzornika ženske kaznilnice v Begunjah.

Centralni knjižnici S. K. S. Z. v Mariboru je daroval velečastiti gospod Josip Črnko, župnik v poškoju, v Studencih pri Mariboru, mnogo lepih in zanimivih knjig. Darovalcu Bog plati!

bo častnik z bakljo v roki.

„Ven, hlapec!“ je zarjovel zopet polkovnik na kmeta, ko je prečital na tistem list.

Poročilo se je glasilo:

„Bonaparte je prišel s 60.000 pred Draždane. Generalu Moreau-ju ste odstreljeni obe nogi. Ugrabimo se na Češko. Vaudame je v naši zemlji. Takoj na pot! Naglo!“

Podpisan je bil Collorédo.

In predno je prefeklo četrt ure, je zajahalo več kot 4000 konj proti Toplicam.

Še le sedaj si je oddahnil kmet, kakor se spodobi in z njim cela vas.

Toda ljudje niso šli spat. Smolni venc, naveseni na droge po višinah tje do Toplic so goreli z mogočnim plamenom, in to ni bilo dobro znamenje. Približno v desetminutnih odstavkih so se stresla okna in če je kdo priložil uho na zemljo, je slišal nepretrgano otlo tobnenje, kakor oddaljeni grom.

„Francozi se umicejo!“ so ugibali po vaseh in niso se motili.

Zjutraj so prišli mimo novi polki, cesta je bila polna konjenikov.

H koncu je prišla dolga vrsta kozakov. Kam so prišli, povsod so povpraševali, kako daleč je do Pariza, da gredo že dve sto milj in da še Pariza vedno ne vidijo.

Vsakemu so zaprisegli na svojo dušo, da gredo nad Napoleona.

Imeli so na sebi kožuhe, na glavah kosaške kape, okoli bokov pase, ob strani rjaste, zakrivljene sablje, v desnici pa dolgo kopje.

Ne dolgo pozneje so se pripeljali mimo vozovi z ranjenci, v pravem pomenu besede prenapolnjeni.

Razpisanih je pri graškem poštnem ravnateljstvu za Štajersko in Koroško šest mest za uradne služe.

Iz ljudskošolske službe. Na petrazredni deški ljudski šoli v Ptuj (okolica) je razpisano definitivno mesto učitelja ali učiteljice. Prvi plačilni razred. Prošnje se naj vložijo do dne 15. majnika.

Zupniški izpit sta naredila častiti gospod Iv. Hribar, kaplan v Šmarju pri Jelšah in častiti gospod Janko Ilc, kaplan v Rušah.

Somišljenikom sporočamo, da Slovenska kmečka zveza sama preskrbi za vse tiskovine, ki se tičejo volitev, oblastveno dovoljenje za razširjanje in nalepljanje.

Osebnost. Bogoslovni profesor dr. F. Feuš je že dalje časa opasno bolan. Pripočemo ga vsem množičnim prijateljem in znancem v molitev. Gospoda obolelega profesorja suppirata v šoli, tovariša dr. Franc Kovačič in dr. Avg. Stegenšek.

Se ljudsko štetje. Od prebivalcev v Gradcu je navedlo kot občevalni jezik: nemški 135.902 (l. 1900: 121.662); češki: 228 (212); poljski: 60 (58); rusinski: 46 (23); slovenski: 1042 (1430); srbo-hrvaški: 96 (73); italijanski: 161 (215); rumunski: 2 (0). Kakor vidimo, so razum Slovencev in Italijanov vse narodnosti napredovale. In kaj je krivo velikemu nazadovanju Slovencev? Sedaj naj govori tisti duhoviti dopisnik „Slovenskega Naroda“, ki se je svoj čas tako hvalil z narodno-probujevalnim delom „Triglava“ v Gradcu. Sedaj stopite na plan in pokažite na svoje vspehe!

Sola ni politika. Iz ptujskega okraja se nam poroča, da nekateri učitelji izrabljajo šolarje za politično agitacijo, da raznašajo liberalne volilne agitacijske liste. Vsak tak slučaj zlorabe se naj naznani okrajnemu glavarju kot predsedniku okrajnega šolskega sveta. Ne vemo, ali je res tako modro, ako se učiteljstvo tudi pri tej volitvi postavi ob stran liberalcev.

Odprti sejmi. Vsled ponovnega in odločnega interveniranja poslancev S. K. Z. so sejmi zopet odprti. Glavarstva so že dobila tozadevna naročila in navodila. Svojo zahvalo bo izkazalo ljudstvo našim poslancem dne 13. junija. Liberalci so spravili s svojim glasovanjem za odprtje mej tujo žlvino in kugo v našo državo, potem pa so pustili kmeta v nesreči. Zato boj liberalnim kandidatom, škodljivcem naše živinoreje!

Dr. Kukovec kot deželni poslanec. Po nepredvidnosti spodnještajerskih slovenskih tržanov je dr. Kukovec prišel leta 1909 v deželni zbor; rešil se je edini iz vesoljnega potopa, ki je zadel Narodno stranko. V deželnem zboru je „deloval“ tako, da je bilo v nečast njegovi stranki, še bolj pa slovenskemu narodu; pokazal je popolno svojo nesposobnost v zastopanju gospodarskih in narodnih koristi svojih volilcev, kar je vzel v roke, tam se je izcimila kaka nerodnost, na primer pri gornjegrajski in vranski železnici, kjer je dr. Benkovič moral popravljati njegovo nerodnost, pri predlogu za izpopolnitev šolskega v Trbovljah itd. V deželnem zboru je taval kot izgubljena ovca in se plazil okrog socialdemokratov, ker nikdo drugi ni zanj maral; saj je s svojim postopanjem vse odbil od sebe. Vse njegovo potegovanje za več nemščine mu ni nič pomagalo; večina deželnega zbora ga je smatrala za zadnji ostanek mrtve stranke in je tudi tako ravnala z njim. V deželni zbor je po večini le tedaj prišel, če je mogel kako govoranco pred praznimi klopmi spustiti, da je malo peska na metal volilec v oči; pri resnem, tistem delu pa ga ni

Nekoliko kozakov je tvorilo vedno stražo. Siromaki so mnogo pretrpeli od njih, naši kakor Francozi brez razločka.

Pogosto so vrgli zraven mrliča iz voza tudi še na pol živega ter se peljali dalje. Če se je kdo usmilil nad nesrečnejšem, je bilo dobro, sicer je moral umreti od glada.

Za ranjenci so prihajali vjetniki, cele tolpe Francozov, zopet obkoljene od kozakov. Ti niso poznali nikakega usmiljenja. Gnali so uboge kakor kake črede, in ko so prišli večer na prenočišče, so jim odtrgali iz ust vsak grizljaj, ki jim ga je kdo dal, kajti kozaki so imeli glad brez prenehanja.

Francozi so bili fantje, še skoraj otroci. Plačali so za grizljaj z zlatom, toda zastonj. Kozaki so jim vzeli zlate in grizljaje.

Grozno so se maščevali za požar Moskve in za carski Kremel. Strašno, toda pravično.

Tudi Vaudama so vedli seboj. Toda ravnali so z ubogim generalom hujše kot s psom. A Vaudam je divjal zoper Napoleona; da ga je poslal za to v to nesrečno vojsko, da bi se ga mogel iznebiti, kozaki pa so se smejali iz polnega grla generalovemu preklinjanju. Pripovedovali so mu drug za drugim, da pojdejo na Rusko, naravnost v Moskvo, k kremelskim razvalinam.

Bil je hladen dan meseca vinotoka.

Nad našo vasjo so viseli oblaki kakor peroti velikega netopirja.

„Črni kirasirji“ in z njimi grof ritmojster se niso povrnili. Gotovo so šli v Pariz.

Kmet si je pri tej misli vsakokrat mel roke, tudi kmetica si ni več želela, da bi bila njena hčerka grofica.

(Dalje prih.)

bilo zraven. Za usodo svojih predlogov, interpelacij itd. se ni brigal, ampak je vse prepustil, da je šlo svojo pot, kakor je pač šlo. Z eno besedo, bil je poslanec, da Bog pomagaj. — Toliko nekaj o njegovem javnem „delovanju“ v odgovor na ostudne napade na dr. Benkoviča. Morda bomo prisiljeni še povedati, kako klaverno vlogo igra v svoji lastni stranki med štirimi stenami tajnih sej, bo zelo pikantno!

Sotelska železnica je postalo agitacijsko orožje dične tvrde Moscon et Kukovec zoper dr. Benkoviča. To se res že pravi resniči naravnost v obraz bit! Saj Brežičani menda niso te železnice v zakup vzeli, da bi drugi nikdo ne smel zastopati svojega mnenja o trasi te železnice. Dr. Benkovič odločno zastopa stališče, da se mora izbrati trasa, ki preseka najbolj obljubene kraje in se ob enem izogne nepotrebnim težkočam. To je edino zdravo stališče. On je prvi zastopal stališče, da mora proga po Kranjskem iti na levem bregu Krke in bo njegova obveljala, so-deč po zadnjem zborovanju v Belicerkvi; on je vedno zastopal stališče, da je treba za traso vzeti rezultante nasprotujočih si interesov v posameznih občinah in to bo obveljalo tudi na Štajerskem. Da želi v tem vprašanju skupno delo z vsemi strankami, pokazal je v državnem zboru, kjer si je za svoj predlog zagotovil tudi podpise nemških strank. Da se svojim osebnim nasprotnikom v Brežicah ni vsiljeval, je menda samo ob sebi umevno. Sploh pa se bo na shodih tako jasno govorilo, da bo moral vsak zdržbar umolkneti. Seveda dr. Kukovec kljub povabilu niti k nemu sestanku ni prišel, da bi se opravičil.

Veseli med Nemci. Nemško časopisje zabeleži vest, da kandidira dr. Kukovec proti dr. Benkoviču, z velikim zadovoljstvom. Iz tega se razvidi, da bi dr. Kukovec Nemcem ne bil neliub, saj ga pozna-jo iz deželnega zbora, kjer je Nemcem stal zvesto ob strani zoper lastne brate. Zadnji čas se Kukovecovo časopisje ravno tako kakor nemško bojuje zoper slovensko obstrukcijo. In da so Nemci s kandidatom Verdnikom izredno zadovoljni, je samoumevno, saj je meso njihovega mesa, kri njihove krvi. Proti svojemu somišljeniku Verdniku ne bodo štajerčijanci niti protikandidata postavili. Pri Verdniku ima Südmarka vedno svoje občne zbore. Globoko je padla Narodna stranka!

Kresnik in volitve. Kakor „Štajere“ s prav judovsko reklamo naznanja, bo imel Kresnik v nedeljo veliko (!) shodov. Iz početka smo mislili, da bo Kresnik ostal raje lepo doma za pečjo in se ne bo preveč izpostavljaj. Saj je vendar sam tako nameraval. Toda pritisk od strani Štajerčeve stranke je moral biti sila močan, da se je udal neupogljivi in se sprijaznil z mislijo, igrati na shodih političnega medveda, katerega bo vodil kazat radovednežem Bošnjak v podobi Linhart. Mi bi obema svetovali, da se raje držita doma in svojega „štamtiša“, in tam uganjata politiko, ne pa da se pustita za norca imeti vsakomur, posebno ko dobro vesta oba, da je vse pehanje zastoj. In dne 13. junija bodeta obadva morala s kislim obrazom priznati, kako dobro smo jima hoteli. Takrat bosta spoznala, da je „Kraut und Schmalz verloren!“

Sola in liberalci. Opozarjamo na dopis iz Brežic, ki prinaša vest, da se je general liberalne stranke, dr. Kukovec, moral zavezati proti šestletni šoli in proti poldnevni pouku. S tem je razloženo, zakaj liberalna stranka tako molči o spremembi šolskega zakona. Kakor dr. Kukovec, tako bodo morali delati tudi Roblek in Verdnik — proti izraziti želji kmečkega ljudstva.

Imetniki medene vojaške zaslužne svetinje na traku vojaškega zaslužnega križca, ki so bili od cesarja ponovno za svoje čine v vojski pohvaljeni, nadalje imetniki medene vojaške zaslužne svetinje na ru-dečem traku, kateri so bili za zasluge v mirovnem času od cesarja ponovno pohvaljeni, lahko prosijo, da se jim podeli srebrna vojaška zaslužna svetinja. Zatevati jo morejo samo dotične vojaške osebe, ki niso več v aktivni vojaški službi. Prošnje na vojaško ministrstvo se naj vložijo pri pristojni vojaški oblasti.

Prazgodovinski grad na Pohorju. Obsežno, prazgodovinsko trdnjavo je odkril profesor Ferik pred kratkim časom. To je grad zavarovan z nasipi, na Rečnikovem hribu na Pohorju. Iz Maribora se pride tja lahko v dveh urah. Obseg glavnega nasipa znaša 900 metrov, po dolgoti meri 315 metrov, po šir-kosti 240 metrov. Pri izkopavanju se je našlo precej zgodovinskih predmetov. Jako malo jih je iz kovine, največ iz gline. Vse kaže na to, da je bil grad dolgo časa obljuden in da ga sovražna roka ni uničila. Po izkopavanju soditi, je bil grad zgrajen okoli leta 400 pr. Kr. r. Grad je gotovo v boju Ilircev, ki so bili ka-kor je dokazano, najstarejši prebivalci na Pohorju, z iz Galije došli Kelti igrali veliko vlogo.

Štajersko.

Mariborske novice.

Volilni imeniki so od danes, dne 5. majnika na-prej razporejeni na mariborskem magistratu. Dolžnost vsakega Slovenca je, da pogleda in poskrbi za sebe in tudi za druge, da so vpisani. Vpisanih volilcev je v Mariboru 5333.

Maribor. Dobili smo ta-le letak: Združene slo-venke stranke v Mariboru uljudno vabijo na javni volilni shod v soboto, dne 6. maja 1911 ob 8. uri zve-čer v mali dvorani Nar. Doma v Mariboru. Dnevni red: Državnozbornske volitve. Časna dolžnost vsake-

ga narodnega Slovenca je, da se udeleži tega važne-ga shoda! — Sklicatelj.

Darila za muzej. G. A. Šijanec, župnik pri Sv. Juriju v Slov. goricah, stare novce, Ana Pessl pri Sv. Juriju v Slov. gor., star novec, Josip Weixl, žup-nik pri Sv. Križu, orjaško pipo in starinske predme-te, ki jih je pri rigolanju vinograda izkopal kmet F. Stuhec na gričku Golišan ali Gališovec, kjer je stal nekdašnji grad (odtoč Gajševci), obitelj Pušenjak-Koroša v Veržeju zanimiv gostovanjski „bosman“, kakoršen je še bil v navadi na Murskem polju pred 50 leti. To je sedaj eden najzanimivejših narodopisnih predme-tov v muzeju. Ign. Jekl v Vojniku kamenito kroglo, najdeno pri gradišču pri cerkvi sv. Tomaža, R. Pli-beršek 3 vojaške medalje, J. Rop v Lormanju lončen Marijin kip in staro knjigo iz leta 1708, Fr. Pollak v Ptujju dve zanimivi lončeni posodi, majolika v spomin Ciril-Metodove slavnosti v Mariboru leta 1863, ste-klenci podobno leseno posodo, starinsko uro, razne prazgodovinske kovinske predmete, J. Kolarič, pos. v Orešju, 2 rimski posodbi in 6 starinskih denarjev, Fr. Ver v Vičavi nabral več starinskega denarja. Is-krena hvala vsem darovateljem in toplo priporočilo vsem rodoljubom!

Nervozni Nemci. Mariborski nemški nacionalci so sila nervozni. Te dni prireja Wastian v G. Ambri-novi dvorani vsak večer volilne shode za posamezne stanovske skupine. Razpošiljajo se vabila, katera do-be tudi naši ljudje. V sredo dne 3. t. m. zvečer je bil shod za privatne nastavitve. Pogledat je šel tja tudi naš urednik. To je pa korajžne Nemce silno raz-burilo. Komaj je nehal Wastian govoriti, se je že zbrala vsa ne ravno preštevilna skupščina okrog mi-ze, pri kateri je sedel naš urednik. Zahtevalo se je, da naj zapusti dvorano. Naš urednik se je obotav-ljal, ker je imel vabilo. Nemci so bili v škripeh, ker niso vedeli, kaj bi, posebno ker jim je urednik mirno dokazoval, da ni nobenega vzroka za razburjenje, ker posameznik jim itak ne more delati preglavice. Nervoznih nemških nacionalnih junakov pa to ni po-mirilo. Videli so že grozeče sence Wastianovega pro-pada, če bi slovenski urednik nekoliko posvetil v nji-hove konventikelne. Neka posebno brihtna glavica se je spomnila, da urednik nima kuverte, v kateri je bi-lo vabilo. In to jih je rešilo. Vsi so začeli povpraše-vati po kuverti. Smehljaje jim je urednik povedal, da nima navahe shranjevati pisemskih kuvertov in je potem, ker je bilo preotročje, prerokati se še nadalje z vznemirjenimi zmagovalci, odšel s pozdravom: Bog živi kuverte!

Wastian contra Malik. Na volilnem shodu pri-vatnih nastavitve v sredo, dne 3. t. m. zvečer je Wastian popolnoma neprikrito zabavljajl čez Malika. Pravil je, da kdor hoče parlamentarno delovati in ni velik samo v obljubah, ta mora v razne odseke. V odseke se pa pride samo, če je kdo član velikih klu-bov. Malik je bil samo v proračunskem odseku, on je bil v petih, a še v tega je prišel Malik samo slučajno potom žreba.

Mariborčan izvršil v Reki atentat. Iz Reke se poroča, da je 36letni Franc Coretti iz Maribora stre-ljal na svojo ženo, od katere je že dva meseca ločen in ki ima v Reki gostilno. Prišel je v gostilno in ker je videl tam nekega Barbisa, katerega smatra za nje-nega ljubimca, je ustrelil iz ljubosumnosti in jo zadel v prsi. Nato je zbežal, toda čez nekaj časa se je sam javil policiji.

Prostovoljni rešilni oddelk je bil v mesecu a-prilu v 55 slučajih poklican na pomoč. Z rešilnim vo-zom se je prepeljalo 24 bolnikov. V celoti je iskalo pomoči 41 moških in 13 žensk. V akcijo ni bilo treba stopiti v enem slučaju.

Pijte samo „Tolstovrško slatino“

Naroči se v Tolstem vrhu, Guštanj, Koroško.

Celjske novice.

Zveza slovenskih posojilnic v Celju, to je zve-za liberalnih posojilnic, ki so pod načelstvom dr. Ku-kovca in so bile lastnice Zveznih podjetij, to je tiskar-ne in trgovine v Celju, je v razsulu. Te dni sta kupi-la Goričar in Leskovšek Zvezno trgovino. Tvrška Go-ričar in Leskovšek je zdaj na Spodnjem Štajerskem največja veletrgovina s papirjem in v to stroko spa-dajočimi predmeti. Ta slovenska trška konkurira z velikim uspehom z graškimi enakimi trškami. S po-večanjem trgovine bo storila to še v veliko večji me-ri. Izobraženima strokovnjakoma želimo na novi poti veliko sreče in obilnega uspeha.

Doslednost dr. Kukovec. Dr. Kukovec je bil v Graecu obstrukcionista. Javno se je izrazil v dežel-nem zboru za obstrukcijo. Sedaj pa nastopa kot protikan-didat proti dr. Benkoviču. Kot tak pa zataji svojo pre-teklost in graja dr. Benkoviča radi obstrukcije. V po-štenih celjskih krogih se o tem veliko debatira. Govo-ri se celo, da se misli ustanoviti klub dosledne pošte-nosti, pri katerem dobi dr. Kukovec častno predsed-stvo.

Celje. Zadnja „Deutsche Wacht“ postaja zopet nesramna, ter s fakijsko drznostjo imenuje našega skupnega kandidata Ivana Rebeka in naš narod — „bindiš.“ „Deutsche Wacht“ menda pozablja, da Ce-lje živi od onih, katere tako pouličarsko zmerja. Sva-rimo Nemce, da se vedejo s svojim listom vred dostoj-no in ne pihajo v ogenj. Od slovenske strani pa bo

treba tudi nekoliko več agitacije za Rebeka. Upanje, da bi volili Slovenci emureškega vsenemškega učite-lja, je popolnoma prazno.

Prosta tobakarna. Tobakarna v Schmiedgasse 13 se odda konkurenčnim potom. Lansko leto je izku-pila 1127 K 71 vin. Postavno napravljene ponudbe naj se vložijo do 26. maja ob 11. uri dopoldne pri okrajni finančni direkciji v Mariboru.

Celje. Velika razlika je med našo in liberalno stranko. V brežiškem okraju dr. Kukovec in Moscon roko v roki. „Tagespost“ in dopisnik se veseli teh bratov, ki so se našli. V slovenjegraškem okraju go-stitelj Südmärke, Verdnik, liberalni kandidat. Ko je bil zadnjič izvoljen županom, ga je „Marburger Zei-tung“ javno imenovala „deutschfreundlich“. Niti on, niti stranka ni protestirala. V lepi Savinjski dolini pa tihi in nezmožni Roblek, ki je s hmeljskimi judi v ne-prestanih kupčijskih zvezah, gotovo ne na korist vr-ljih hmeljarjev. Zalostna je slika liberalne stranke.

Društvo za varstvo in oskrbo otrok v celjskem sodnem okraju je imelo v nedeljo dne 30. aprila 1911 ob 3. uri popoldne v hotelu „pri belem volu“ svoj re-dni občni zbor. Gospod predsednik dr. Schwab otvo-ri občni zbor in pozdravi navzoče v prisrčnih bese-dah. Omenja, da je to tretji občni zbor, s katerim je tudi potekla poslovna doba društvenemu odboru. To društvo je delovalo popolnoma v smislu svojega na-mena, ščitilo je bedno, zapuščeno in osirotelo deco in mladino. Ker društvo skrbi samo za javne koristi, bi bilo tudi pravično, da bi se društvo iz javnih sredst-vih podpiralo. Državna podpora naj se pa na vsa ta društva enakomerno razdeli. Tajnik Janko Kramer, učitelj, je poročal, da je društvo v prvih treh letih vzelo pod svoje okrilje 69 otrok. Revnim otrokom, zla-sti nezakonskim, je bilo sila težko dobiti varuhov, in ako se je materam vendarle posrečilo preprostiti koga za ta posel, se tak varuh ni brigal za otroka, ali pa je izkoriščal varovančovo premoženje. Vsled tega ne-dostatka se je moralo društvo samo pobrigati za to, da je takim otrokom postavilo varuha, kateri vestno izpolnjuje varuštvo. Osupniti utegne, da je med 69 podpiranci bilo le 10 popolnih sirot. Za popolne siro-te se pač hitro zavzemajo dobra srca. Društvu je bi-lo najljubše, popolne sirote spraviti v pošteno rodbi-no, ali pa jim preskrbeti kakšno službo. Temu na-sproti pa kriči druga šavilka. Med podpiranci je bi-lo gotovo polovico takih, ki so bili potrebni pomoči društva, kateri so pa imeli roditelje, pa je bil oče pi-janec, zanikern in brezsrčnež, ki je zapustil svojo družino. Največji revčki torej niso sirote brez stari-šev, ampak otroci, ki imajo stariše, pa zanikrne. Na-še društvo je oskrbovance oddajalo v razne zavode, preskrbelo jim poštene mojstre, podpiralo otroke z obleko in čevlji, vdovi z otroci plačevalo stanovanje. O gmotnem stanju društva je poročal blagajnik go-spod Kolenc. Društvo je preteklo leto imelo 247 K do-hodkov, 92.76 K stroškov. Čisto premoženje društva je 788.45 K. Računski preglednik, častiti gospod dr. Slavič konstatira, da so se našli vsi računi v redu, ter predlaga, da se izreče blagajniku zahvala in ab-solutorij, kar se tudi sprejme. V društveni odbor se na to izvolijo soglasno: dr. Anton Schwab, zdravnik, predsednik; Ivan Erhartič, c. kr. deželno-sodni svet-nik, podpredsednik; Janko Kramer, učitelj, tajnik; Ivan Gorišek, vikar, tajnikov namestnik; Iv. Vrač-ko, c. kr. gimnazijski profesor, blagajnik; Ant. Ko-lenc, trgovec, blagajnikov namestnik; Miloš Levstik, učitelj, odbornik; Jožef Kardinar, c. kr. gimnazijski profesor, in Ivan Ravnikar, trgovec, namestnika; pregledovalca računov dr. Slavič Mat. in c. kr. o-krajni sodnik A. Vidic. Nato se je občni zbor za-ključil.

Onemoglost. V sredo jutraj se je zgrudil v Ga-berju nezavesten 56letni Ivan Malorini vsled srčnega krča. Prenesli so ga v bližnjo krčmo, kjer so ga o-krepčali.

Ptujske novice.

Ptuj. V nedeljo, dne 7. majnika je pri nas shod. Sklicuje ga društvo Pozor, a agitirajo zanj sami li-beralci. Celo iz Ljubljane pošiljajo letake. Liberalni advokatje in učitelji stavijo vso nado na ptujski ok-raj, kjer bi zopet radi prišli na političnega konja. Kmetje, pozor pred liberalnimi advokati! Pozor pred njihovimi hlapeci! Kandidat Brenčič je vaš tovariš, je vaš brat, in ravno ker je kmet, ga ne marajo. Kdor je proti kmetu, je vaš sovražnik. Liberalci bi sprejeli vsakega drugega kandidata, samo kmeta ne! Kmetje, ne pljuvajte v lastno skledo!

Laž. Javlja se nam, da je laž trditev v zadnji „Slogi“, ki pravi, da je Brenčičev oče izjavil, da nje-gov sin ni za poslanca. Takih laži se bo širila sedaj cela kopa. Saj so liberalci veliki samo v lažeh!

Liberalna sapa. Iz Ljubljane ven, in Dragotin Hribarjeve tisarne, se pošiljajo letaki po ptujskem o-kraju proti Kmečki zvezi in za dr. Ploja, čeprav zad-nji niti noče kandidature sprejeti, ako smemo „Slo-gi“ še kaj verjeti. Ali si bo pustil ptujsko-ormoški o-kraj iz Ljubljane komandirati, je zelo dvomljivo.

Društvo „Pozor“ sklicuje za nedeljo shod na Ptuj, da se pogovorijo zborovalci o državnozbornskih volitvah. Kmečka zveza je že govorila svojo besedo, in društvo „Pozor“ ima prostost, da nastopi proti njej ali pa da dela vspešno ž njo. Čudno je, da neki Odbor kmečkih volilcev ptujskega okraja vabi s po-sebnimi, v liberalni ljubljanski tiskarni tiskanimi le-taki na isti shod ter v teh letakih zabavlja čez Kme-čko zvezo. Cela stvar izgleda tako, kakor da bi se hotelo prav po liberalno ovinkariti. Čudno je tudi

to, da ravno nekateri liberalni učitelji celo po šolah agitirajo za ta shod. Vsi liberalci se kličejo in zbirajo za učiteljo na shod društva „Pozor.“ Zato pa pozor na „Pozor.“

Dva otroka povozil. Poroča se, da je dne 2. t. m. posestnik Miško iz Cirkovec, ob času, ko so šli otroci iz šole, tako naglo vozil s kolesi vas Sv. Lovrenc, da je podrl dva otroka, ki sta dobila precejšnje poškodbe. Proti posestniku je vložena kazenska ovadba.

Ptuj. V torek dne 2. majnika, so videli okoli 7. ure zvečer plavati mrtvo truplo v Dravi. Nemogoče je bilo dognati, kdo da je utopljenec.

Ptujski obrtniki proti Maliku. V sredo, dne 3. t. m. je imelo ptujsko obrtniško društvo občni zbor. Po raznih poročilih, ki se nanašajo na društveno delovanje, je prišla v razgovor tudi predstojeca kandidatura v ptujsko-lipniškem okraju. Vsi so obsojali ogorčeno delovanje Malika, in v tem smislu se je sprejela tudi sledeča resolucija:

„Z ozirom na dejstvo, da bivši poslanec Malik ne priznava solnografski rokodelski program v celoti, nadalje da nastopa proti starostnemu zavarovanju kot takem, in ker se njegovo zahrbtno delovanje protivi političnim nazorom naših rokodelcev, odklanja društvo njegovo kandidaturo in se bo z vsemi močmi potegovalo za izvolitev Rauterja.“

Ubogi Malik! Ptujčani ne marajo več malikovati.

Trboveljske novice.

Dr. Benkovič za Trbovlje. Liberalnega kandidata bodo sedaj poveljevali kot odrešenika Trbovlj, četudi ni drugega storil, kakor prireditel par hujskajočih shodov v Trbovljah. Pač, v deželnem zboru je brez sporazuma z merodajnimi faktorji predlagal ustanovitev meščanske šole, četudi je edino umesten le predlog dr. Benkovičev, da se tam osnuje nižjo realko. Dr. Benkovič je v državnem zboru dvakrat govoril zoper zvišanje tarifov na južni železnici in zoper tarifarične ugodnosti češkega rujavca in šleskega premoga v primeri s trbovljskim premogom, ne morda v korist rudniški družbi, ampak v korist delavstva, katero bi bridko občutilo zmanjšanje produkcije, in v korist prebivalstva v Trbovljah, za katerega je prosep rudnika življenjskega pomena. Podobne predloge so stavili socialdemokrati v prid tarifaričnih ugodnostim pruskega (šleskega) premoga, pa zato jim nikdo ne očita, da delajo v prid kapitalistom; saj vsakdo ve, da zmanjšanje produkcije, ki je posledica zvišanja železniških tarifov, vpliva na konkurenčno sposobnost in tako skrčenje produkcije občutijo delavci, ker se jim skrči zaslužek (Feierschichten!), ali pa morajo celo s tretjino za kruhom; to pa občutijo tudi trgovci, obrtniki, gostilničarji itd. — Telefonska zveza s Trbovljami via Zidani Most se more takoj vpeljati, ako interesi prispevajo svojih 30% k stroškom; tudi v tej zadevi je dr. Benkovič mnogo deloval. Rudarji in rudniški pazniki pa itak dobro poznajo dr. Benkoviča z neštevilnih zborovanj in vedo ceniti njegovo pomoč. Pristna narodno-liberalna izmišljotina je dr. Benkovičeva zveza z rudniško družbo. Kam pa naj se gre potegovati za rudarje in paznike kot k ravnatelju in osrednji direktorji na Dunaju? Njegov predlog v državnem zboru (za skrajšanje delavnega časa, za nedeljski počitek, za odpravo ponočnega dela žensk v rudniku i. t. d.) gotovo niso v prid kapitalistom; kot član rudarskega odseka pa je tudi vedno delal in glasoval v interesu rudarjev. Rudarji naj le vprašajo, koliko je 89 socialdemokratov v državnem zboru storilo za rudarske zahteve. — Nasproti temu delu nima dr. Kurovec nič pokazati kot popolno nepoznanje rudarskih zadev!

Trbovlje. Za 2785 volilcev so odločeni trije volilni lokali: za Hrastnik eden, za Trbovlje dva. Volilni lokal za Hrastnik in eden za Trbovlje-Vode je bil do sedaj vedno v krčmi. Volitev v krčmi je težavna stvar. Na eni strani volilni lokal, na drugi strani pivci, hrup in trušč. Torej je prav umestno, da se je volitev za letoš določila razven v občinski pisarni tudi v dvojnem, v šolskem poslopju, na krajih, kjer se vse lahko mirno in v najlepšem redu vrši.

Trbovljska premogokopna družba. Upravni svet je določil bilanco za leto 1910. Ta izkazuje po odpisu 803.389 K, dobiček 158.225 K; leta 1909 je znašal K 746.533 K.

1. maj. Tukajšnji rudniški ravnatelj je prepoval za 1. majnik delavstvu na rudniških hišah izobešati rudeče zastave, kakor je bilo običajno prejšnja leta. Kakor se vidi, g. ravnatelj Heinrich ni poseben prijatelj socialnih demokratov.

Pri zadnji občinski seji se je razpravljalo, naj bi se cesta od kolodvora do rudnika razsvetlila. Odkar je vstavil rudnik na rudniški prog zaradi nove separacije ponočni obrat, ni od kolodvora do rudnika prav nobene razsvetljave. Kakor je znano, pelje cesta tesno med kranjskim in štajerskim hribovjem. Posebno neprijetno je za kakega tujca, ki prihaja ponoči od vlakov; cesta je zelo nevarna, ker imamo v sedanjem času v Trbovljah razne delavce.

V soc. dem. taboru se za državnozbornske volitve že prav pridno agitira. Kaj delajo kršč. socialci? Treba je stopiti takoj na delo. V kratkem bo v Društvenem domu na ogled imenik volilcev. Dolžnost vsakega volilca je, da si ogleda imenik, če so naši pristajši vpisani vsi ali ne. Ako kateri ni vpisan, se naj takoj naznani odboru.

Drugi kraji.

Leitersberg pri Mariboru. Pri zadnjih občinskih volitvah je tukaj bivajoči viničar, ki je bil obenem tudi oskrbnik dotičnega posestva, hotel izvršiti volilno pravico za svojega gospodarja. Tedaj mu je sedanjí „Štajerčev“ kandidat Franel Girstmayer nasprotoval, češ, viničarji nimajo pravice voliti. Radovedni smo, ali bo ta kandidat tudi dne 13. junija nas viničarje odklonil od volitve? To pot mu bomo pa tudi mi lajtersberški viničarji pokazali, da brez nas tudi tukaj ne dobi večine, če mu še tudi celo Senekowitsch pomaga. Vsi bomo šli v volilni boj z glasovnico za našega kmečkega kandidata: Ivana Roškarja, kmeta na Malni. — Viničarski volilec.

Iz St. Lovrenca nad Mariborom. Dne 2. maja okoli 4. ure popoldne je prišel hlapec Jakoba Novaka z dvema konjema preblizu železniškega tira med postajama St. Lovrenc—Brezno. Poštni vlak je zagrabil konja tako, da je bil eden na meslu mrtev, drugi pa neozdravljivo poškodovan. Hlapec se je rešil. G. Novak ima škode 1500 K. — Dne 8. maja pride vojaštvo z brzostrelnimi puškami na naše planine, se ustavi na „Rogli“ in ima mesec dni strelne vaje.

Ribnica na Pohorju. Dne 6. junija se vrši v naši prijazni gorski vasi sveta birma, za katero se že vse pripravlja. Ob tej priliki se bodo, kakor navadno, izobesile zastave. Neki gospod odbornik jo je pa v tej zadevi pri občinski seji „pogruntal.“ Predlagal je namreč, da bi se nacionalne zastave ne dovolile. Vendar gospod s svojim nasvetom ni prodril, odgovorilo se mu je celo, da na svoji hiši lahko vsak razobesi zastavo kakšno hoče, lahko tudi italijansko. Škandal bi bil, če bi se temu predlogu ugodilo, ker občina uraduje samo slovensko in je tudi sklenila, da se nemški dopisi vračajo, oziroma ne sprejemajo.

Središče. II. izkaz darov za šolski harmonij v Središču. Nadalje so poslali šolskemu vodstvu v Središču denarne prispevke sledeči p. n. gospodje in pa gospe: / središki novinci, prebitek plesne zabave 3 K; neimenovana gospa v Središču 10 K; Čulek Jos., učitelj pri Sv. Juriju, 2 K; Plepelec Jožef, župnik pri Sv. Emi, 5 K; Ravšel Anton, župnik, Cirkovce, 5 K; dr. Ozvald Karl, c. kr. profesor v Gorici, 5 K; Jug Anton, c. kr. profesor v Ljubljani, 5 K; Vargazon Karl, poslovodja vinarske zadrage, Celje, 5 K; zadnji izkaz 48 K, sedaj 40 = 88 K. Za vse te prispevke se blagim dobrotnikom šola prisrčno zahvaljuje, ostalim središkim rojakom pa, ki se še prošnji niso odzvali, prav lepo priporoča — šolsko vodstvo šestrazrednice v Središču, dne 1. majnika 1911.

Slov. Gradec. Poroka. Poročil se bo z gospico Marico Kos pri Sv. Magdaleni v Mariboru v nedeljo, dne 7. majnika t. l. g. Dominik Gajšek, znani, obče priljubljeni gostilničar v Malem narodnem domu v Slovenjem Gradcu. Od tod bo iz posebnega prijateljstva do ženina prisostvoval poroki veleugledni narodni gostilničar veleposestnik g. Ivan Konečnik-Apačnik v Starem trgu z gospico Marico Konečnik-Apačnikovo. Bilo srečno!

St. Janž pri Dravogradu. Werdnig je sedaj v velikih stiskah. Žal mu je že, da se je vdal pritisku celjskih gospodičev in pa sladkim, vse obljubujočim besedam g. Jaka Vrečka. Werdnig že sedaj dobro ve, kako bo „frčal“ pri volitvah. V največji zadregi je pa sedaj, kako se naj predstavlja kot kandidat; sam je vedno povdarjal, da ni zmožen, da ni sposoben. Tako je rekel javno na shodu v St. Janžu lansko leto, ravno tako je zatrjeval letos na liberalnem, zaupnem shodu. Pač pa je večkrat javno trdil, da je dr. K. Verstovšek najboljši in najsposobnejši kandidat ter poslanec. Kako se bo sedaj vjemalo njegovo postopanje proti dr. K. Verstovšku? Kmetje, že vemo, kako je; poznamo prav dobro Podržana in smo zadovoljni, če ga ne vidimo!

Šoštanj. V naši dolini in v okraju sploh se liberalci začudeno pogledavajo, odkar so dobili od dr. Božiča postavljenega, tako imenitnega kandidata. Čisto javno govorijo, da sedaj ne ubogajo več celjske stranke in bodo rajši mirni, ker si Celjani niso mogli zbrati slabšega kandidata nego Werdniga. Liberalna družba bode že najbolj poznala svoje tovariše!

Zetale. O sijajnem dr. Jankovičevem shodu smo dobili še naslednje poročilo: Okoli 300 mož-volilcev se je zbralo v nedeljo, dne 30. aprila po rani sv. maši v prostorih Kat. bralnega in izobraževalnega društva, kjer je nastopil kandidat Slov. kmečke zveze, kandidat dr. Franc Jankovič težko pot volilnih shodov za nove volitve. Pa če bo imel na vsakem shodu toliko poslušalcev in bo žel toliko odobravanja, ko v Žetalah, mu ne bo ta pot trnjeva, ampak vesela. Shod je otvoril kot pooblaščenec S. K. Z. kmet Kores Gaspar ter predlagal za predsednika vrliga nadolskega župana Jožefa Laha, za podpredsednika našega vernega in narodnega gostilničarja Antona Pulka, za zapisnikarja pa mladeniča Vinka Koresa. Predsednik Lah pozdravi navzoče, omeni zopetne nove volitve ter predstavi namesto nam nepozabnega in delavnega dr. Korošca kot kandidata dr. Franca Jankoviča, zdravnika v Kozjem, in mu podeli besedo. Gospod kandidat dr. Jankovič, burno pozdravljen, pove vzroke, zakaj je naš doseđanji državnozbornski poslanec zapustil svoj okraj in ovrže laži liberalcev, češ, da si ni upal več med svoje volilce. Dr. Korošec kandidira v celjskem okraju, ker kot voditelj štajerskih slovenskih poslancev naj bo na splošno željo odbora S. K. Z. tudi poslanec v sredini Slovenskega Štajerja. Žal nam je za dr. Korošca in sme nam biti žal, ker je bil naš doseđanji poslanec med vsemi našimi poslanci najzmožnejši in najdelavnejši. Njegovo delo

ni bilo samo za danes in jutri, ampak sadovi njegovega premišljenega dela se bodo pokazali še v poznejših časih. Nato omeni dr. Jankovič, da ne more danes še ničesar obljubiti, kar bo storil dobrega in dosegel, ampak cilji, za katere bo delal z vso ljubeznijo in vstranostjo, ti mu bodo vedno pred očmi. Truditi se hoče za vresničenje verskih, narodnih in gospodarskih teženj svojega volilnega okraja. Prisrčne in ljubeznive besede so našle v srcih vseh poslušalcev odmev. Solze so jim igrale včasih v očeh, in vsak je sklenil, voliti namesto dr. Korošca kot njegovega vrednega naslednika dr. Jankoviča. Č. g. kaplan je na poziv predsednika opominjal, naj pridejo dne 13. junija na volišče vsi, naj se ne dajo begati od nikogar. Le če ima poslanec veliko število volilcev za seboj, more kaj doseči. Za kmetom Kitakom je še govoril č. g. župnik Merkuš, ki je pozival volilce k značajnosti, ki naj obstoji ravno v tem, da volijo vsi tako, kakor danes mislijo, kandidata S. K. Z. — dr. Franca Jankoviča. Z gromovitimi „Živio“ in prisrčnim pritrditvjem se je zaključil shod. Nekaj liberalcev se je shoda udeležilo, pa so bili lepo pridni. Pri nas bo dobil dr. Jankovič veliko število glasov.

Dramlje. Za zgled lažnjivca si bomo dolgo časa zapomnili „Narodni List“ po beli nedelji, ko trdi, da ni Korošev govor naredil nobenega vtisa, to je, da je bil prazen. Celu uro je čez 300 ljudi kandidata tako mirno poslušalo, da bi šivanko pasti slišal. „Nar. List“ poroča, da ga je poslušala baje polovica naprednjakov, torej čez 150. Izmed 150 „naprednjakov“ se je k besedi oglasil edini Jarnovič. Med svojim govorom je on kandidata le z eno opombo prijel. Na njo mu je dr. Korošec tako temeljito odgovoril, da sta si z Jarnovičem pred vsemi ljudmi v znamenje sporazumljenja v roke segla, in da jima je tudi vseh 150 „naprednjakov“ s popolnim molkom pritrdilo. Vse to skupaj bi naj ne bil noben vtis? Velik je bil! Da, da, „Narodni List“ in njegov dopisnik hočejo na vsak način vso svojo veljavo izgubiti. Krenite od svoje krive poti. Bo častno za vas, koristno za domovino!

Dramlje. Na krivi poti ste liberalci z najnovejšimi dopisi v „Narodnem Listu.“ Blažu Jesenku ni župnik z nobeno besedo in ne z enim migljajem obljubil županstva, da bi ga s tem ločil od Nar. stranke. Njo zapuščajo ljudje, ker je podobna puhli repi. Gospodarstvo ji gre na boben, vero zametuje, njen kandidat je premalo sposoben, samo zasramljivo obrekovanje pa ni za skledo. Liberalci ste silno zadovoljni ljudje, da vam še diši ta jed. Jesenku in drugim ni več za njo, so si izbrali boljše pri Slovenski kmečki zvezi. Ta ohranjuje vero in narodnost v polni meri, kot kandidata ponuja odličnega moža, za gospodarsko izboljšanje združuje stanove in se krepko pa bistroumno poteguje za njihove koristi pri trgovinskih pogodbah, pri šoli itd. Zdravi program vleče premišljene ljudi h Slovenski kmečki zvezi, ne prazne obljube. V nedeljo pri zborovanju ste bili za svobodne volitve, no, pa pustite drugim svobodo, če tudi ne vlečete več z vami!

Zalec. Naše izobraževalno društvo je imelo v nedeljo dne 30. aprila svoj občni zbor za prvo poslovno leto. Poročilo odborovo, iz katerega smo spoznali živahno delovanje mladega društva, se je vzelo z velikim zadovoljstvom na znanje. Pri vseh težavah, ki jih ima vsako novo društvo, izkazuje naše društvo koncem prvega leta lepe vspehe. Ustanovilo si je s pomočjo svojega požrtvovalnega predsednika, gospoda Nidorferja, lepo urejeno knjižnico, ki se prav pridno rabi, in izkazuje vkljub mnogim izdatkom 107 K prebitka. Posebno pohvalno se je omenjalo delovanje mlade dekliške zveze, s katero hočejo tekmovali tudi fantje. Večjih društvenih prireditev v lanskem letu je bilo dvoje. Udov je okrog 100. Enoglasno je bil doseđanji odbor na novo izvoljen. Na občni zbor je prihitel tudi velečastiti gospod dr. Hohnjec, ki je društvo kumoval ob njega ustanovitvi. V lepem govoru je razpravljalo o glavnih namenih izobraževalnih društev: o vzgoji duha, srca in telesa. Žel je vsestransko pohvalo za svoja zanimiva izvajanja. Pevski zbor društva nas je zabaval s svojim dovršenim petjem. Ob koncu se je vpisalo lepo število udov. Splošen vtis, ki smo ga dobili na občnem zboru, je bil ta, da dela društvo trezno in z veliko žilavostjo na to, da si pribori eno prvih mest med društvi v Savinjski dolini. Po vspehih prvega leta ima za to lahko precej upanja. To mu tudi iz srca želimo!

Zalec. Naš trg je središče liberalcev, naj bo tudi središče naše kmečke agitacije. Zato pa hočemo odkriti to pot liberalno sleparijo s provenienčnim zakonom. Kdor trdi, da je provenienčni zakon hmeljarjem škodljiv, je slepar. Če je komu škodljiv, potem je samo judom, ki goljufajo s hmeljem, in vsem onim, ki držijo s hmeljarskimi judi. Ako bi bil omenjeni zakon škodljiv, bi bila sveta Robleka dolžnost, da bi predlagal spremembo, tega ni storil, nasprotno na Dunaju sam priznava opravičenost in korist provenienčnega zakona. Saj se je celo trudil, da bi se zakon tudi strogo izvajal. Roblek dela torej na Dunaju za strogo izvedbo provenienčnega zakona, doma pa njegovi agitatorji lažejo in sleparijo, da je provenienčni zakon hmeljarjem škodljiv, in liberalci drže z judi, ako so proti zakonu. Dr. Korošec ni oškodoval hmeljarjev. Saj se mora tudi vsak pameten človek vprašati, zakaj bi neki dr. Korošec, ki se je vedno boril za kmečke interese, hmeljarje oškodoval. Liberalnim sleparjem je treba strgati krinko raz obraz.

Sv. Peter v Sav. dolini. Našim liberalcem huda prede. Radi bi hvalili Robleka, toda za hvalo nimajo gradiva. Da je svak našega trgovca Cvenkla, to ga premalo priporoča. Kaj je Roblek dosegel na Du-

naju? Nič! Kaj je storil? Nič! Kaj je govoril? Nič! Kamor pogledajo agitatorji, povsod en velik nič. Zbiral je diete ter jih nalagal kot akcije pri slabo idočih zadružnih pivovarnah, to je edino njegovo pozitivno delo. Savinjska dolina bi morala imeti poslanca, koga ime bi nekaj pomenilo tudi v državnem zboru. Roblekovo ime se ni nikdar imenovalo, niti v hmeljarskih zadevah se ni pokazal. Molčal je. Zaradi tega ga vendar ni treba več pošiljati na Dunaj, molči lahko tudi v Žalecu. Bodimo odkriti in povejmo glasno: Savinjska dolina je nezadovoljna z nezmožnim Roblekom in bo volila dr. Korošca. Tudi pri nas!

Polzela. Mnogi hmeljari moramo kupovati žito, koruzo in druge poljske pridelke. Nas je torej zanimalo, ko smo izvedeli iz vašega lista, da nam je hotel Roblek s svojim glasovanjem proti ogrski nagodbi zapreti meje za ogrsko zrnje in moko. Tega nam na nobenem shodu ta gospod ne pove, ampak o tem molči, kakor na Dunaju o vseh naših potrebah. Roblek ni naš prijatelj, če hoče našo draginjo. Seveda je Roblek ne bo čutil, kajti če njemu zmanjka, pa oče Zanier pomagajo. Mi pa nimamo takih dobrotnikov. (Tu pravijo, da je Roblek na Dunaju riba (ker vedno molči), doma pa hmeljar.

Motnik. Pri sosednji fari v Špitaliču je povabilo cerkveno predstojništvo g. I. Naraksa iz Štajerskega, da prevzame napravo novih orgel s 16 spremeni. Pri tej pogodbi je bil navzoč tudi g. Karol Bervar, vodja orglarske šole v Celju, ki je pregledal načrt ter se o njem zelo pohvalno izrazil. Imenovani mojster ima v delu več orgel, in sicer za ljubljansko in lavantinsko škofijo.

Zidani Most. Volišče na Zidanem Mostu. Pretekli dne je dr. Benkovič prehodil loško občino in hitro so jo rudeči bratci pogruntali, češ, dr. Benkovič hoče doseči, da bo eno samo volišče in sicer na Loku, tako da se železničarjem otežkoči volitev. Seveda je cela stvar popolnoma iz trte izvita, kajti volišči ste že preje bili tako določeni kakor leta 1907 in ostane tudi pri tem, da se voli v dveh komisijah. Kakor se vidi, rudečkarjem postaja vroče in ta vročina zelo vpliva na njihove možgane. Toliko jim že danes pove, da ne bomo trpeli takega terorizma, kakoršnega so uganjali leta 1907. „Svoboda volitve“ kriče, naše somišljenike pa terorizirajo na vse kriplice.

Brežice. Gospodarski shod, ki je bil naznanjen za dne 7. t. m., se ne bo vršil in je preložen na poznejši čas.

Brežice. Pripoveduje se med liberalnim učiteljstvom, da mu je moral dr. Kukovec obljubiti, da bo proti šestletni šoli in proti poldnevni pouku. Kandidat liberalne stranke, dr. Kukovec, se je moral torej zavezati, da bo delal proti ljudstvu, ki bi ga naj volilo. Volilec se mora to razglasiti. Dr. Kukovec noče spremembe šole v smislu, kakor jo želijo katoliški slovenski kmetje.

Brežice. Breški nemškutarji grede v boj za dr. Kukovca. V graške liste pošiljajo lažnjiva poročila o shodih dr. Benkoviča, ob enem pa po celem okraju hujskajo zoper njega. Morajo že vedeti, da jim bo „večnemškarinar“ dr. Kukovec manj škodljiv. Privoščimo brežiškim nemškutarjem, da zopet iztresa svoji stari gnjev nad dr. Benkovičem — škodovalo mu ne bo — privoščimo pa tudi dr. Kukovcu njegove najnovejše zaveznike!

Brežice. Neki uradnik brežiške posojilnice se je podal v službo dr. Kukovca in je z veliko vnemo trošil lepake za njegov volilni shod. Vprašamo načelstvo, ali se godi to z njegovo vednostjo ali po nalogi kakega njegovih udov. To je že več kot smešno, da dela posojilnica po svojih organih za načelnika Zadružne zveze v Celju, dr. Kukovca. Če bo treba, začeli bomo prav odkrito govoriti. Nekateri gospodje menda mislijo, da S. K. Z. ne obstoja več v brežiškem okraju, ker premalo kriči. No, v kriku gotovo ne bomo posnemali stranke mladinov, ampak vse naše sile smo razvili v polni meri in prihodnje tedne bomo pokazali, kje je ljudstvo. Postavili bomo zopet staro načelo: Kdor živi od ljudstva, naj molči ali gre z njega pretežno večino, ali pa pojde ljudstvo mimo njega. To velja tudi za posojilnico v Brežicah.

Od Save. Sam general napredne stranke se je ponizal in sprejel kandidaturu za brežiški okraj. Baron Moscon je postal vendar enkrat pameten, tudi bizeljski župan Malus noče več svoje kože nositi na trg. B. Kunej bi sicer rad, če bi šlo, pa njegova lastna stranka sprevidi, da z Benjaminom nič ni, ker je pa liberalcev vendar-le sram, da bi ostali tako brez kandidata „zniderji“, pa se jih je usmili general Kukovec, češ, če že mora biti kdo tepen, pa naj bom jaz. Dr. Kukovec ne bo nikdar odpustil dr. Benkoviču, da se je naselil v Celje in tako liberalnim advokatom za služek manjša in jim gleda na prste, zlasti pri njihovem „zvestem“ gospodarstvu z ljudskim denarjem. Zato kandidira sam general, da se nekoliko maščuje nad priljubljenim dr. Benkovičem. Gotovo je tudi želja po maščevalnosti pripeljala starega barona na shod napredne stranke, da velikodušno odstopi svoje glasove narodnim liberalcem. Mi Posavčani se zahvaljujemo za to veliko čast ter bomo dne 13. junija preskrbeli generalu in Napredni stranki prav slovesen kondukt. Dobro, da se bo sam general prepričal, kakšna velika politična ničla je napram dr. Benkoviču.

Narodno-obrambno delo.

Delovanje Südmarke. V času od 18. do 24. aprila je Südmarka razdelila sledeče podpore: nek posestnik na Nizjem Avstrijskem je dobil posojilo 2000

K, nek drugi zopet 300 K. V Dravski dolini je dobil nek posestnik 300 K, da je plačal obresti, sicer bi se mu prodalo posestvo; nek spodnještajerski posestnik je dobil v svrhu nakupa živine posojilo 1000 K. Spodnještajerskim vinogradnikom se je darovalo večje množine bakrenega vitriola; za dve posestvi se je našlo dva zanesljivo nemška kupca.

„Slov. Straži“ v Ljubljani so poslali: Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru 200 K kot ustanovnino, mariborski bogoslovci od dobitkov pri kegljanju 30 K, M. Golob, kaplan v Št. Ilju v Slov. goricah kot odkupnino za velikonočne čestitke 5 K, podružnica „Slovenske Straže“ v Celju 10 K, podružnica „Slovenske Straže“ v Žalecu 3 K, nabrano na veselici bralnega društva pri Sv. Juriju ob Ščavnici na velikonočni ponedeljek 9.10 K. Srčna hvala!

Südmarkina banka v Gradcu. Stanje koncem aprila. Delno premoženje 551.260 K, hranilne vloge (po 4%) 4.746.756 K, vloge na tekoči račun (po 4%) 1.210.905 K, posojila 4.228.146 K, menice 870.251 K, premoženje pri bankah 1.002.794 K, vrednostni papirji 390.381 K, bančno posloplje 273.470 K, rezervni zakladi 139.045 K, denarni promet v aprilu 1.378.660 kron.

Volilni imeniki so po nekod razpoloženi: Prepišite jih in reklamirajte!

Književnost in umetnost.

„Vrtec.“ Časopis s podobami za slovensko mladino. Vsebina: Razvalini. Pesem. — Brezskrbnost. Pesem. — Iz mojih detinskih dni. Povest. — Do Jordana in Nila. Potopisna črtica. — Pomlad. Povest. — Kukavičina zgodba. Prirodopisna črtica. — Zvonček in citronček. Pesmica. — Kaj bi tužen on ne bil. Pesmica. — Berač. Črtica. — Iz krtove dežele. Prirodopisna črtica. — Pomlad prihaja. Slika. — Cvetica. Slika. — Listje in cvetje.

Poštne izrazoslovje. Izšla je ročna knjižica: „Nemško-slovensko poštno izkazoslovje“, katero je sestavil in založil poštni uradnik I. Siebenreich. Knjižica ima gotovo precejšnjo važnost, kajti Slovenci smo na polju terminologije še reveži. Ta knjižica bo marsikateremu dobro došla, posebno pa slovenskim poštnim uradnikom. Zato pa tudi to knjižico toplo priporočamo, posebno ker je cena majhna, namreč 1 K 50 vin. Naroča se pri pisatelju v Rogaški Slatini.

Slava Brezmadežni, cerkvena pesmarica. Po p. Angelikovi izdaji uredil in prenovil Stanko Premrl, stolni kapelnik in vodja cecilijanske šole v Ljubljani. Cena broširanemu izvodu K 1'20, v zelo trpežnem platnu vezanemu K 1'80. — Katoliška bukvarna v Ljubljani je ravnokar to priljubljeno in že pogrešano pesmarico izdala v novem natisu. Ista obsega večino ma le iz prejšnje zbirke znane napeve. Ker je bilo v stari izdaji nekaj napevov, za današnje razmere na cerkveno-glasbenem polju neprimernih, je g. profesor Premrl iste v novi izdaji izpustil in nadomestil z boljšimi. Dodal je še par drugih napevov domačih skladateljev. Večini napevov je tudi harmonizacija izboljšana in besedilo popravljeno, deloma novo. G. prireditelj se je strogo oziral na to, da je ohranil, kolikor je bilo mogoče, originalne stare izdaje. Priredba te dobrodošle pesmarice, ki je prišla izpod peresa našega odličnega strokovnjaka, ne potrebuje nikakršnega priporočila. Opozarjamo samo naše cerkvene pevske zборе, katerim bode omenjena pesmarica izborna služila, da pridno sežejo po njej. Dobi in naroča se v Katoliški bukvarni v Ljubljani.

Narodno gospodarstvo.

Graški tedenski sejem dne 4. majnika. (Uradno poročilo.) Prignalo se je 230 volov, 100 bikov, 200 krav, skupno 530 repov. Cene so bile take, kakor prejšnji teden. Pačevalo se je za pitane vole po 48 do 53 K, napol debele po 42–47 K, suhe vole 38–41 K, pitane krave 36 do 43 K, napol debele krave po 29 do 35 K, suhe krave 26–29 K, bike po 40–46 K.

Zadružna banka na Bolgarskem. Bolgarska vlada je predložila sobranju načrt zakona za ustanovitev bolgarske zadružne banke in je poslanska zbornica dotični predlog že sprejela. Ker ga je že potrdil car, bo zavod začel kmalu poslovati. Ta banka bo imela nalogo, podpirati zadružništvo in služiti kot centrala za denarno sporavnico za kmetijske, kakor tudi za obrtne zadruge. Poleg različnih bančnih poslov bo prevzela banka v svoj delokrog tudi zavarovalništvo, za kar se bo otvoril pri njej poseben oddelek. Po zakonu je osnovni kapital banke neomejen, najbrž pa ne bo presegel štirih milijonov frankov.

Nemške rajfajznovke v Galiciji. Po poročilu nemške zveze kmetijskih združenj v Galiciji je delovalo l. 1910 v tej deželi 19 nemških rajfajznovk, od katerih je bila ena osnovana l. 1907, ena l. 1908, osem l. 1909 in devet l. 1910. Vse skupaj štejejo 1116 članov. Hranilne vloge so znašale pri vseh K 1.015.325 — članom dana posojila pa K 837.947. Posojila se dajejo po 6%. Obrestna mera je v primeri z zapadnimi deželami visoka, vendar znači že znaten napredek proti obrestni meri prejšnjih časov, ki je znašala 8–10%, pa tudi več. Svoje člane so osvobodile rajfajznovke raznih oderuhov. Tudi je že storjen korak za uvedbo blagovnega prometa. Zveza nemških kmetijskih združenj v Galiciji je bila ustanovljena dne 1. novembra

1910 in ji načeluje župnik G. Faust. Zveza oskrbuje samo denarno sporavnico; revizije pa izvršuje deželna zveza maloruskih kmetijskih združenj v Galiciji.

Ali je vol, ki veliko pije, zdrav ali ne? Zdrava žival in tudi vol, ki popije toliko vode, kolikor je potrebuje, da ugasi žejo, ki je seveda glede velikosti zavisna od raznih razmer. Žival, ki hitro prebavlja zavžite hranilne snovi, ki ima krepko delovanje srca in pljuč in ki izpušča veliko vode skozi kožo, porabi seveda veliko več vode in je torej večkrat in bolj žejna, kakor žival enake vrste in starosti, ki pa v neštetih pogledih počasneje, oziroma slabše deluje. Narava živali je pač različna.

Mravlje na mladem sadnem drevju. Na mladem sadnem drevju, zlasti na jablanah, se na mladem listju rade zaredel listne uši, in listje postane potem zanikarno, se včasih tudi posuši in poganki zaradi tega v rasti zaostanejo. Listne uši se drže na spodnji strani listov in zato jih sadjarji ob površnem pregledovanju niti ne zapazijo, pač pa vidijo laziti po drevju mravljinice, in zato pripisujejo tem poškodovanju listja. Mravljinice so pa pri tem poškodovanju popolnoma nedolžni; oni se na tako napadenem sadnem drevju le zato nahajajo v velikem številu, ker z veliko slastjo zalezujejo sladki sok, ki ga izcejujejo listne uši. Če se preženo listne uši, potem nimajo mravljinice več njih sladkega soka in izginejo sami od sebe. Ni torej zatirati mravljincev, ampak listne uši, in kakor hitro se vidijo po drevju mravljinice, se sme za gotovo domnevati, da so na drevju listne uši. Listne uši se najbolje zatirajo s tobakovo vodo, ki se naredi, če se primeša na liter vode za jedilno žlico tobačnega izvlečka. Pogine pa le tista uš, ki jo tobakova voda zmoči. Zato je najbolje, držati v plitvi posodi tobakovo vodo pod napadenimi vršički, ki se potem za par trenutkov pripognejo in potopijo v vodo, da se prav gotovo vsaka uš popolnoma zmoči. Škropljenje s tobakovo vodo ne pomaga veliko, kajti kaplje padajo le na gornjo stran listov, a uši ne zadenejo.

Razgled po svetu.

Umor, poskušen umor in samomor. V Bonnu je ustrelil dne 1. maja popoldne medicinec Schapi iz ljubosumnosti svojo ljubico pred očmi njene matere. Morilec je nato pobegnil, čez nekaj časa pa se je vrnil v stanovanje, kjer je izvedel od svojega svaka, da ga je že naznanil policiji. Medicinec je hotel nato ustreliti tudi svojega svaka, krogla pa ga ni zadela. Ustrelil je potem samega sebe.

Drago pismo. V Lipskem se je vršila dražba pisma, katero je pisal Luter cesarju Karolu V. Prodalo se je za 105.000 mark (126.000 K). Prva ponudba se je glasila za 5000 mark, dosegla je pa v petih minutah omenjeno ceno. Pismo je bilo kupljeno za znatnega ameriškega milijonarja Morgana.

O ženitovanjskem potovanju z zdravniškega stališča je predaval v Budimpešti dvorni svetnik profesor Tauffer. Izjavil se je izrečno proti ženitovanjskem potovanju. Mlada žena bi morala prvi čas svojega zakonskega življenja ostati na enem kraju. Navedel je v dokaz škodljivosti ženitovanjskega potovanja celo vrsto primerov iz svoje prakse in je pozval matere, naj bodo najintimnejše zaupnice in svetovalke svojih hčera. Na ta način morejo prihraniti svojim otrokom mnogo telesnega in duševnega trpljenja. Profesor je govoril tudi o higieni neomejene ženske in poudarjal, da celibat nikakor ne vpliva na žensko zdravje.

V Londonu ginejajo konji. Iz Londona poročajo, da bodo do poletja izginili z londonskih cest vsi konjski omnibusi ter se umaknili motornemu prometu. Omnibusno podjetje, ki je imelo prej 23.000 konj, ima sedaj samo še 2000 konj. Za časa kronanja kralja bo podjetje dalo omnibuse v najem družbi za ogledovanje dekoracij in iluminacij ter je določena cena 5 gvinej (125 K) za vsak omnibus.

Žalna pojedina kanibalov. Francoski polkovnik Moll, ki je padel pred kratkim na bojnem polju pri Wađaju v francoski Afriki, je poročal med drugimi zanimivostmi tudi sledečo, za kanibale značilno anekdoto: Zašel sem nekega dne v državni Kongo med strašne ljudožrce. Umrl jim je ravno načelnik rodu in pripravljali so se na žalno pojedino. Okrog ognja so postajali bojno okinčani možje, ob strani pa so stale vdove po pokojnem gospodarju. Bile so popolnoma slepene, njih život pa je bil namazan s popolnoma belim, lepljivo moko. Izgledale so kot veliki cmoki, ki so pripravljeni za v ponev. Ljudožrci so me povabili slovesno k obedu. Vprašal sem jih, v čem obstoja njih obed, nakar so mi pokazali skupino belih cmokov — gospodarjevih vdov. Zgrozil sem se nad tem, in sem udeležbo seveda odločno odklonil. Bili so vsi iz sebe in se skrbno povpraševali, s čim bi mi postregli. Rešil sem jih zadrege in jim ponudil toliko volov, kolikor so imeli pripravljenih za obed gospodarjevih žen. Uklonili so se sicer temu predlogu, ker so se bali, vendar pa je velika večina velikašev rodu odšla, češ, da se ne izplača ostati na taki žalni pojedini.

Število žrtev o priliki velikega potresa v Sp. Italiji. Kakor se razvidi iz uradnega izveščja italijanskega statističnega urada, je poginilo o priliki potresne katastrofe v Mesini in Kalabriji 370.000 oseb.

Zahtevajte v gostilnah katoliško-narodne liste: Slov. Gospodar, Straž!

Malo posestvo okoli 7 oralev zemlje, vinograda, lepe njive, gorča, sadonosnik, hiša s slamo krita, hlev, preda v dobrem stanu, mlatilnica, oddaljeno od postaje št. II v Slov. gor. 30. minut, ležeča blizu državne ceste, se proda radi smrti moje žene za pravo ceno. Janez Hauptman, posestnik v Dobrenju, pošta št. II v Slov. gor. Ali pa se vpraša pri **Martinu Muršecu**, gostilničar v Cirknici.

Sprejme se takoj priden, pošten slov. fant kot **učenec** v tiskarno sv. Cirilo v Mariboru.

Zdravilišče TOPLICE

na Kranjskem belokranjska železnična postaja Straža-Toplice.

Akratotherme 36° C; zdravi se z kopelmi in z pitjem vode; izredno uspešno proti protinu, revmatizmu, ischias, nevralgiji, raznim ženskim boleznim. Velik kopalni basen, posebne kopeli in močvirne kopeli. Jako udobno opremljene tujske, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Dobra in vredna restavracija. Sezona od 1. majnika do 1. oktobra. Prospekti in navodila se dobijo brezplačno pri upravitelstvu kopališča.

Trgovina špecerijskega blaga

Milan Hočevnar Celje

Zaloga pražene kave „Au Mikado“.

Priporoča za tekoči čas pod zagotovilo točne in solidne postrežbe: ruskega in kitajskega čaja, pristnega jamajka ruma, slivovke, brinjevca, konjaka in raznovrstnih likerjev. Sveže rozine, grozdice, civebe, mandelne, lešnike, orehe, bosanske češnje, strdi itd. Živinorejcem nudim za pitanje svinj dobro znanega „Lucculus“, mastina in klajno apno. Ob času setve opozarjam p. t. kmetovalce, da se dobi v moji zalogi zanesljiva, kaljiva semena za polja in vrtove. Tudi priporoča raznovrstne voščene in druge sveče, kadilo in olje.

6 belih

rjuh, zelo debele po 2 m K 14—, po 2 1/4 m K 16—, iz domačega lanenega platna po 2 m K 18—, po 2 1/4 m K 20— dobite franko iz narodne veletrgovine

R. Stermecki
v Celju.

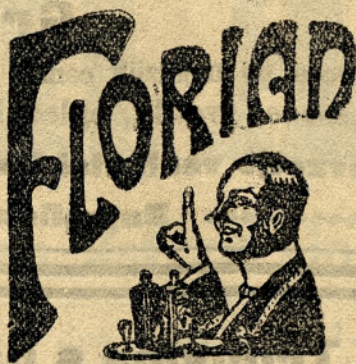
Vage

za vagona, voze (mostne), centimaine, škalo, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah

Jos. Kaláb,
tovarna za vage,
Brno, Zidenice Moravsko.
80 slovenska obrt.

Kdor svoj želodec ljubi,
noče drugega kreptila, kakor

želodčni likér

Želodčni likér „FLORIAN“ ne slabi in ne omami kakor razne opojne pijače, ampak daje moč in veselje do dela!

Edini likér za slab želodec!

Ljudska kakovost liter K 2.40.
Kabinetna kakovost „ „ 4.80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

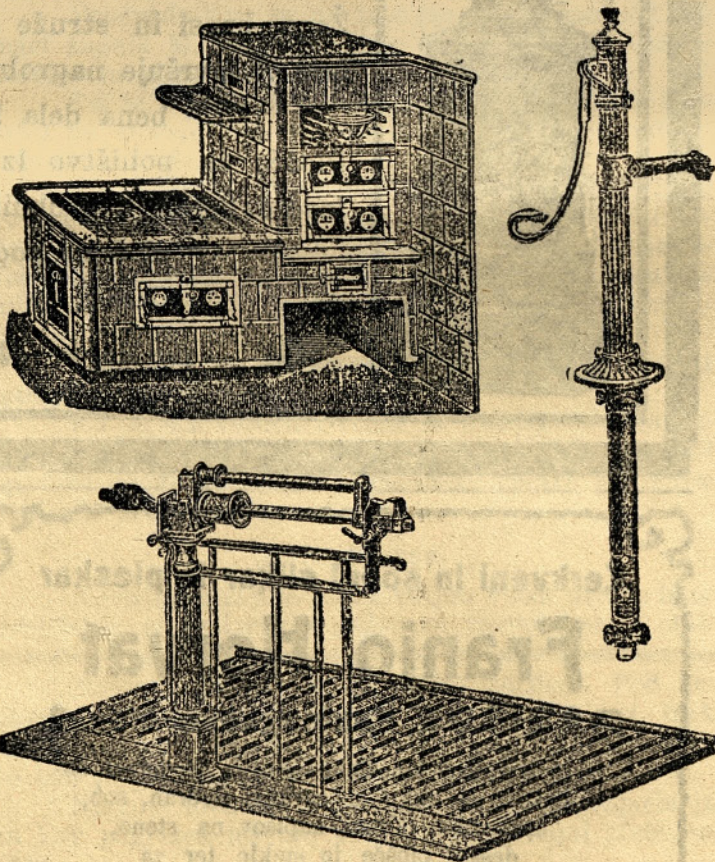
Umetni zavod za slikanje na steklo

Maks Tušek : Ljubljana

Sv. Petra nasip št. 7

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojnikom za izdelovanje slikanih cerkvenih oken, in vse v to stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

Načrte in proračune na razpolago.

Sanatorij „Mirni Dom“

priporočan od zdravnikov, sprejema bolnike na živcih, tudi nevarne slučaje, histerične, bolne na srcu, želodcu, pa take ki so samo okrepčanja potrebni. — Cene so zmernne. — Prospekti na zahtevo zastoj.

491 Dr. Franc Čeh, Gornja Sv. Kungota.

Pozor!

50.000 parov čevljev.

4 pari čevljev za samo K 8.—

Radi ustavitve plačil večih velikih tovarn sem dobil nalogo, veliko zalogo čevljev nizko pod nabavnimi stroški prodati. Jaz prodam torej vsakemu dva para moških in dva para ženskih čevljev na zadržgo, usnje rujava ali črno, galoširani, s kapicami in z možno pribitimi podplati. So jako elegantni in najnovejše fasone. Velikost po številkah. Vsi štirje pari stanejo samo K 8.—. Pošilja se proti povzetju.

A. Gelb, razpošiljanje čevljev Krakov št. 489.

Ako ne ugaja, se lahko zamenja ali se pa denar vrne. menja.

M. Zabukošek

krojaški mojster v Celju

priporoča svoj

modni salon za gospode,

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

Stavbeni in umetni ključavničar, oblast. koncesionirani vodovodni instalater

Ivan Rebek, Celje

Poljska ulica št. 14.

Se priporoča zadrugam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobove itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidraličnimi vidri. Izdelujem vsake vrste tehtnice, tudi premostne (Brückenwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vse v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

Robert Diehl žganjarna v Celju

priporoča svojo doma žgano slivovko, tropinovec, vinsko žganje, brinjenec kakor tudi

štajerski konjak

417

LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga

z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta št. 9, I. nadstropje

obrestuje

hranilne vloge po 4 1/2%, brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnike. Sprejema po sejem sklepu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

uraduje

vsak torek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in posjani se dajejo vsak dan, izjemni praznike, dopoldne od 8. do 12. ter od 8. do 6. ure popoldne. Za vplačila po pošti se dajejo zastoj poštno-hranilnične položnice, št. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzojave zadostuje naslov: Ljudska posojilnica Celje.

posojuje

na zemljišča po 5% do 5 1/2%, z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertuje vknjižene dolžave pri drugih zavodih in izterjuje svojemu članom njih terjatve. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koteke.

POSLANO.

Ne, prijatelj moj, potrpežljivost je neumnost, in povrh še nevarna. Z katarji se ne sme imeti potrpežljivosti, proti tem se mora uporabljati Fayjeve prave sodenske pastile. Te so produkt sodenskih zdravilnih vrelcev in napravijo takemu katarju v neverjetno kratkem času konec. Fayjeve prave sodenske pastile se dobi v vseh lekarnah, drožerijah in zalogah mineralnih vod za 1 K 25 v. Paziti pa morate na ponarejanja. Generalna reprezentanca za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj, IV.-1. Grosse Neugasse 17.

LEKAR-NARJA A. THIERRY-BALSAM

edino pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Obilno varovan.

Vsako ponarejenj, posnemanje in prodaja kakšnega drugega balsama s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem katarju, pri boleznih v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri in-
flaciji, pri žrelčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice, pri slabem teku in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu in ušnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekla 5 K.

Lekarnarja A. Thierry-a

samo pristno

centifolijsko mazilo

je zanesljivo in naglo delujoča učinkovina pri ranah, opeklinah, pekočih, vnetih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi iz telesa in radi tega dostikrat na pravi operaciji nepotrebne. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah 1 d 3 dozi staneta 3 60 K.

Naroči se: Lekarna k angelju varihu, ADOLF THIERRY v PREGRAČI pri HUGATCU.

Dobi se v vseh lekarnah in eicer v Mariboru v lekarni W. A. König

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

448 na debelo in na drobno

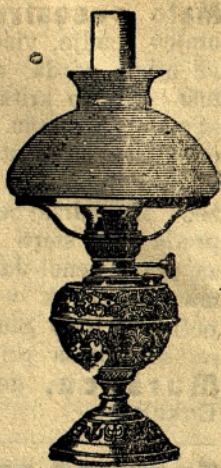
Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogate zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Trgovina s papirjem in pisalnim orodjem
Goričar & Leskovšek v Celju

Graška ulica št. 7.

Lasna založba šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov po

najnovejših predpisih.

Na debelo!

416

Na drobno!

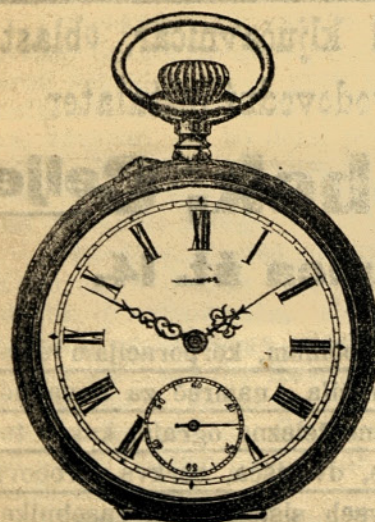
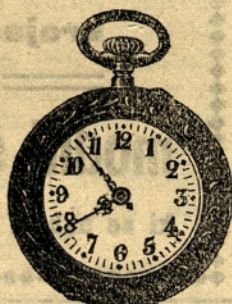
Za sv. birmo!

Pripravil sem veliko zalogo **ur,**
verižic in druge **zlatnine**
po posebno nizkih cenah.

Srebrne ure 7 K. Zlate ure 28 K.

Srebrne verižice 2-80 K.

Za vse pisмено jamstvo.

Vam ni potrebno naročiti
pri tujih tvrdkah, ker pri
domačem slovenskem
urarju dobite vse in do-
bro blago.

Zahtevajte poseben cenik
za birmo.

Gramofones slov. ploščami
iz najboljših tovarn.

Popravila se točno in hi-
tro izvršujejo.

**Urar, očalar in
zlatar**

Franjo Bureš Maribor

Teethofova cesta št. 39.

Nizozemska zavarovalnica**za življenje**

mi je poverila nadzorstvo o svojem poslovanju na
Slovenskem Štajerskem, kar si dovoljujem tem
potom naznaniti slavnemu občinstvu.

Nizozemska zavarovalnica

je, smelo rečem, tako cen zavod, da ga ni enakega
na kontinentu. Pogoji so skrajno ugodni in kulanca
zavoda je priznana, vsled česar opozarjam na to med-
narodno in po celem sv. tu razširjeno zavarovalnico.

Nizozemska zavarovalnica

je od vseh pri nas poznanih zavarovalnic naj-
cenejša in skoro najbogatejša, tako da je tudi
varnost v vsakem oziru z. sigurnost.

Vsa pojasnila daje podpisani radevolje in brezplačno.

Fran Rakovič, nadzornik v Celju

Wokaunplatz št. 1.

480

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Franjo Horvat

MARIBOR, Kasloogasse št. 2.

Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu ob-
činstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob,
društvenih odrov, napisov na steno,
deske, plošče in steklo ter za
vsa v pleskarsko in slikar-
sko stroko spadajoča

: : dela. : :

53

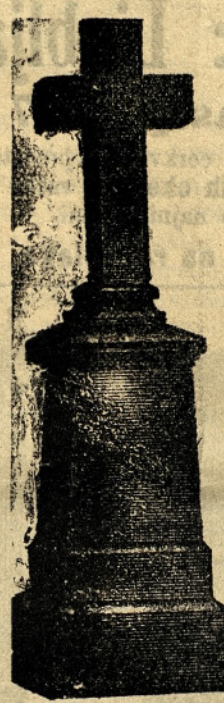
Postrežba točna! : : : : Cene nizke!

**Najnovejše spomladanske
sezone je došlo.**

Elegantni čevlji za dame, gospode
in otroke v največji izbiri in v vseh
oblikah. — Z velespoštovanjem

Štefan Strašek

prva največja zaloga in izdelovanje čevljev v

18— **Celju : Kovaška ulica 3.**
**Prva južno-štajerska kamnoseška
družba v Celju.**

Žaga, brusi in struže s strojnim obratom. : : Zavod za graviranje
črk. : : Izvršuje nagrobne spomenike in vsa monumentalna in stav-
bena dela iz tu- in inozemskega materijala.

Plošče za pohištvo iz raznobarnega marmorja : : Velika zaloga
izgotovljenih nagrobnih spomenikov : : Najnižje cene : : Kulantni
plačilni pogoji : : Naročila se izvršujejo točno.

418

Ceniki in stroškovni proračuni brezplačno.

Brzjavke: **Kamnoseška družba : Celje.**

Časno priznanje 1885.

**Staroznana trgovina s
semenjem****M. Berdajs, Maribor**

Sofijln trg

priporoča svojo veliko zalogo travnega, deteljnega vrtnega
in gozdnega semena po nizki ceni. — Opominjam posebno
na deteljno seme, katero se letos po precej nizki ceni kot
„naturell“ ponuja, ter omenjam, da prodajam samo pristno
deteljo, garantirano, brez predence (grinte) in so čast. kupo-
valcem spricevala na razpolago.

Poljski mavec (gips)

najboljše umetno gnojilo za polje in travnike priporoča
M. Berdajs, Maribor - Sofijln trg.

Dognano je, da je edini vzrok
hudega zobobola, že-
lodčnih boleznij itd. slabo snaženje zobov, vsled
česar je mogoče da bacili zob razjedó. Jako
potrebno je torej, da se zobje in usta snažijo
in izperejo zjutraj in zvečer z „Sarg-ovim
Kalodont-om“, zobno mažo in vodo za u-
sta, kar zasigura, da se hranijo zobje zdravi
do visoke starosti.

521

Draginja!

Vsak hoče varčevati! Na stotine kron prihraniš
če kupuješ vse potrebščine v **špecerijski trgovini**

ki se nahaja **samo v Tegetthofovi ulici št. 57** v lastni hiši v **Mariboru.**

Postrežba točna in solidna!

Slovenci naše geslo je: **Svoji k svojim!**